

**BESZÁMOLÓ MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
GYERMEKJÓLÉTI FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL**

MISKOLC

2014

1. Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzatnak gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést kell készítenie. Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításait;
- a jövőre vonatkozó javaslatokat, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;
- a bűnmegelőzési program és koncepció főbb pontjait, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okait
- a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

A Gyvt. 14. §-a szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői, vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat, ezen belül a gyermekjóléti alapellátási feladatait társulások formájában a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézményen (a továbbiakban: MESZEGYI) keresztül biztosítja.

Az összegyűjtött adatok, illetve statisztikai mutatók (Forrás: Központi Statisztikai Hivatal) révén a város lakosságának demográfiai, ellátottsági mutatója (Forrás: Népszámlálás nyilvántartási rendszer) válik ismertté. Továbbá az értékelésben feltüntetett adatok, illetve a szolgáltatást nyújtó intézmények összefoglalói áttekintést tartalmaznak Miskolc Megyei Jogú Város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, amely alapján megállapítható, hogy az Önkormányzat kialakította azokat az ellátási formákat, amelyeket a Gyvt. meghatároz.

Az értékelés elkészítéséhez írásban megkeresésre került a MESZEGYI és a Miskolci Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya. A gyermekétkeztetés megvalósításával kapcsolatban, valamint a kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatszolgáltatás céljából az óvodák, általános iskolák és középiskolák vonatkozásában a Miskolci Közintézmény-működtető Központ került megkeresésre, a pénzbeli és természetbeni ellátásokra vonatkozó adatok a Polgármesteri Hivatal Egészségügyi és Szociális Osztályának szociális nyilvántartása alapján kerültek beépítésre az anyagba.

A beszámoló elkészítéséhez adatot szolgáltató intézményeknek köszönetet mondunk a segítő közreműködésükért!

2. Demográfiai adatok

Miskolc az észak-magyarországi régió közigazgatási, gazdasági, oktatási, tudományos központja, Borsod-Abaúj-Zemplén megye székhelye, az ország harmadik legnagyobb lélekszámú városa, amely a Bükk-hegység kapujában, folyóvölgyek és tájegységek találkozásánál fekszik. Miskolc területe 236,68 km², ebből 58,02 km² belterület, 178,66 km² külterület. Miskolc város lakónépessége 2014. december 31. napján 161 341 fő.

2014. decemberi adatok szerint az állandó népességen belül a nőknél 86 328 lakost, a férfiaknál 75 013 lakost tartottak nyilván. A korcsoportokat illetően jellemzően a nők voltak többségben, a nemek aránya az idősebb korcsoportoknál (40 éven felüli) is feléjük tolódott.

Magyarországon 2014-ben 91 500 gyermek született, 3,2 %-kal több, mint az előző évben. A regisztrált 126 100 halálozás pedig 0,5 %-os csökkenést jelentett előző évhez képest. A természetes fogyás 34 600 fő volt, közel 3500-zal kevesebb a 2013-hoz képest.

Borsod-Abaúj-Zemplénben a születések és a halálozások számának változása kedvezőbb az előző évhez képest. 2014-ben 7150 gyermek jött a világra, és 9600 fő hunyt el. A természetes fogyás következtében több mint 2 ezer fővel csökkent a megye lakóinak száma.

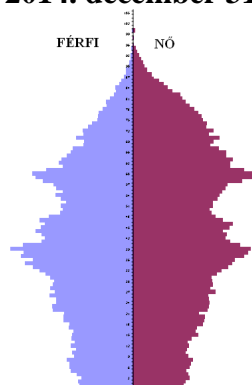
Az élveszületések és a halálozások alakulása negyedévenként
Borsod-Abaúj-Zemplén megyében

	2014			
	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
Élveszületés	1611 fő	1724 fő	1973 fő	1842 fő
Halálozás	2532 fő	2324 fő	2177 fő	2567 fő

Forrás: KSH

Miskolc népességének korfája hagyma alakú, amely a fogyó népesség korfája. Keskeny alapú, felfelé kissé szélesedő forma, ami a fiatalok arányának csökkenését, az idősek arányának növekedését mutatja. A korfa a nemek közötti megoszlást is szemléletesen ábrázolja. A függőleges tengely jobb oldalán a nőket, bal oldalán a férfiakat tünteti fel. Eltérő a férfiak és a nők születési és halálozási aránya. Több fiú születik, mint lány, és ez a többlet a fiatalabb korosztályoknál is megmarad. A férfiak halandósága nagyobb, ezért kb. 40 éves kortól fokozottan többségbe kerülnek a nők.

Miskolc korfa 2014. december 31. állapot alapján

Forrás: Népszámlálási rendszer alapján

A nyugati országokhoz hasonlóan Miskolcon is csökken a születések száma, növekszik a születéskor várható élettartam (nőknél 78,23 év, férfiaknál 70,93 év).

Miskolc lakónépessége öregszik, a legnépesebb korcsoportot jelenleg a nyugdíj előtt állók alkotják.

A népesség összevont nem és korcsoport szerinti megoszlása (Miskolc)

2014. december 31. napi állapot (főben meghatározva)

Nem/év	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-74	75-84	85-
Férfi	11 183	8 808	17 731	16 090	10 381	6 699	3 345	776
Nő	10 504	8 875	17 345	17 009	13 213	10 434	6 938	2 010
Összesen	21 687	17 683	35 076	33 099	23 594	17 133	10 283	2 786

Magyarország társadalmában elindult öregedési folyamat következtében a demográfusok szerint 2020. évre az öregedéssel összefüggő új helyzetek változtatásokat indokolnak.

A 2011. évi népszámlálás adatai a nyugdíjazás előtt álló korcsoportot a legnépesebbnek jelöli, amely új kihívások elé állítja a helyi társadalmat, jelzi a szociális szolgáltatási és támogatási rendszer átgondolását, felkészítését. A népesség öregedése olyan körülmény, amely valamennyi korosztályt alkalmazkodásra kényszeríti.

A demográfiai öregedést jelentős mértékben fokozza az alacsony gyermekszám, a növekvő élettartam és az elvándorlás; csökkenti a népesség átlagos korát a magasabb gyermekszám, a stagnáló vagy romló halandóság és a bevándorlás.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye népességének iskolázottsága folyamatosan javul. Növekszik a közép- és felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők népességen belüli aránya és egyre kisebb azok hányada, akik alapfokú végzettséggel sem rendelkeznek.

A férfiak aránya egyedül a középfokú iskolát érettségi nélkül, szakmai oklevéllel végzeteknél magasabb a nőkéthöz, a többi iskolai végzettségénél viszont a nők hányada nagyobb.

Miskolc lakónépesség iskolai végzettsége (az alacsonyabb végzettségűeknél) javul, az iskola-rendszerben való előrehaladás dinamikája azonban lassul.

3. Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások

A Gyvt. meghatározza a kötelezően nyújtandó pénzbeli és természetbeni ellátásokat, illetve felhatalmazza a települési önkormányzat képviselő-testületét, hogy rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermekek és fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel pénzbeli és természetbeni támogatást állapíthat meg.

A pénzbeli és természetbeni ellátásokat, azok igénybevételének módját, illetve a jogosultsági feltételeket a Gyvt. rendelkezéseinek megfelelően az önkormányzat helyi rendeletben is szabályozta. Ezeket a szabályokat 2014. évben a gyermekek és fiatal felnőttek részére pénzben és természetben nyújtott ellátások helyi szabályairól szóló 33/2006. (IX.13.) önkormányzati rendelet, valamint a 34/2006.(IX.13.) számú önkormányzati rendelet tartalmazta.

A szociális ágazati törvények módosításával – a támogatási formák számának csökkentése és átláthatóbbá tétele érdekében – 2014. január 1. hatállyal összevonásra került az átmeneti segély, a temetési segély és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás és kialakításra került az önkormányzati segély, amelynek szabályozását az Önkormányzat pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátások helyi szabályairól szóló 22/2010. (VI.30.) számú rendelete tartalmazta.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja, hogy megelőzze és csökkentse a gyermekek anyagi típusú veszélyeztetettségét, megakadályozza azt, hogy egy gyermeket kizárólag a család rossz anyagi helyzete miatt kelljen kiemelni a családból.

A Gyvt., és a fenti önkormányzati rendeletek alapján az Önkormányzat által a gyermekek és fiatal felnőttek részére pénzben és természetben nyújtott támogatások:

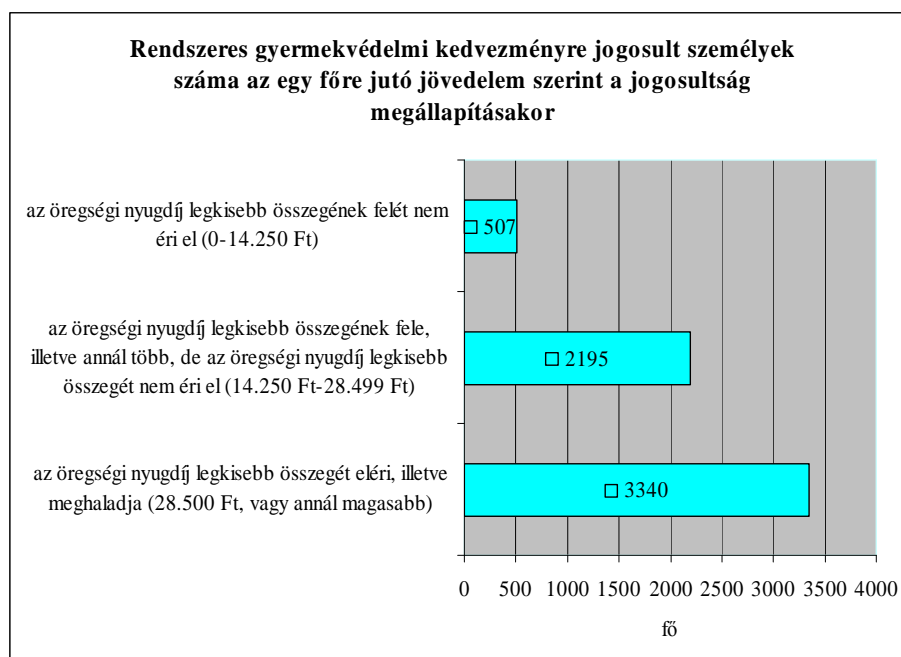
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- pénzbeli ellátás (2014. március 31-ig: kiegészítő gyermekvédelmi támogatás),
- óvodáztatási támogatás,
- ifjúságvédelmi támogatás,
- alsó tagozatos tanulók helyi tömegközlekedési kedvezménye,
- gyermekétkeztetési kedvezmény,
- fiatalok önálló életkezdési támogatása.

3.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény természetbeni ellátás, amelyhez számos, egyrészt a Gyvt.-ben, másrészt egyéb jogszabályokban meghatározott kedvezmény társul.

A 2014. évben hatályban lévő Gyvt. szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult az a gyermek, akinek az őt gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140 %-át. Amennyiben

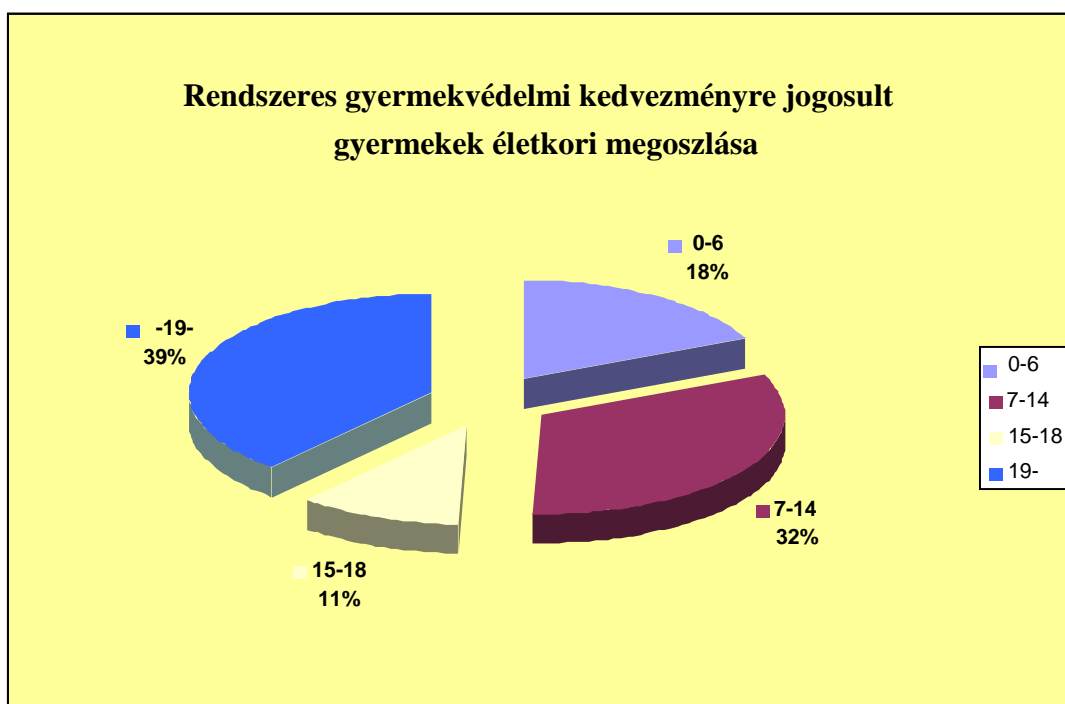
- a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt.-ben meghatározott értéket.

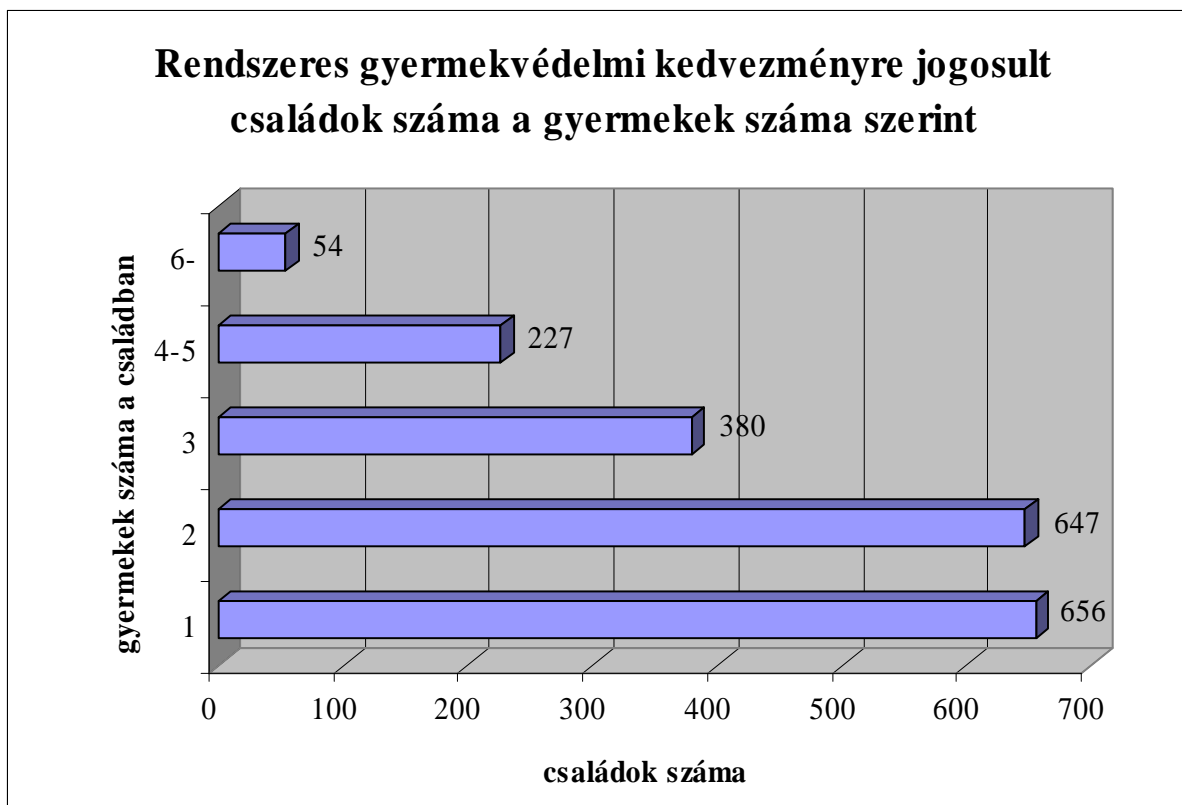

A diagramból látható, hogy a 2014. december 31-én erre a kedvezményre jogosultak köre főként azokból kerül ki, akiknek családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegét eléri, illetve meghaladja, tehát 28.500 Ft, vagy annál magasabb.

Annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll augusztus 1-jén, illetve november 1-jén, ebben a két hónapban a települési önkormányzat jegyzője természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet utalvány formájában alkalmanként és gyermekenként 5.800,-Ft összegben. 2014. évben az Önkormányzat költségvetésében (továbbiakban: költségvetés) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan Erzsébet utalványként nyújtott természetbeni ellátásra fordított összeg 69.594 eFt volt.

2014. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását kérők száma 6.562 fő volt, ebből 471 fő kérelme került elutasításra, jellemzően a jogszabályban előírt egy főre eső jövedelem túllépése miatt. 2014. évben 6.091 fő részére került megállapításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok 64 %-a esetében a szülő egyedül neveli gyermekét, vagy gyermekeit.

3.2. Pénzbeli ellátás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály alá tartozik. Pénzbeli ellátás 2014. évben 12 fő részére került megállapításra. 2014. évben a költségvetésből 2.406 eFt került felhasználásra erre a támogatási formára.

3.3. Óvodáztatási támogatás

Az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapításának célja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek minél korábbi életkorban történő rendszeres óvodába járásának elősegítése.

A 2014. évben hatályos Gyvt. 20/C. § alapján a települési önkormányzat jegyzője az óvodáztatási támogatásra való jogosultságát - kérelmére - annak a szülőnek vagy családbafogadó gyámnak állapítja meg, akinek gyermeke

a) a halmozottan hátrányos helyzet fennállását a jegyző a 67/A. § (3) bekezdésében foglaltak szerint megállapította, és

b) legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való tényleges részvételt és a kérelem benyújtását megelőző időszakban legalább két hónapon keresztül a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint rendszeresen jár óvodába.

Az óvodáztatási támogatás iránti kérelmet a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy a családbafogadó gyám legfeljebb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig terjesztheti elő, amely évben a gyermek az ötödik életévét betölti.

2014. évben a költségvetésből 4.890 eFt került felhasználásra óvodáztatási támogatásra. 2014. évben a támogatásban részesített gyermekek száma 233 fő.

3.4. Ifjúságvédelmi támogatás

Az ifjúságvédelmi támogatás célja a szociálisan hátrányos helyzetben lévő, felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató fiatal felnőttek anyagi támogatása.

Ifjúságvédelmi támogatásban kell részesíteni azt a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató személyt, aki a 25. életévét még nem töltötte be és családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt. 19. § (7) bekezdésében meghatározott értéket. A támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25 %-a (2014. évben: 7.125 Ft).

2014. évben havi átlagban 131 fiatal részére került megállapításra ifjúságvédelmi támogatás, a költségvetésből 11.390 eFt került felhasználásra erre a támogatásra.

3.5. A menetrend szerinti helyi tömegközlekedés igénybevételéhez biztosított támogatás

A helyi rendelet alapján utazási támogatásra jogosult az oktatási-, nevelési intézmény azon alsó tagozatos tanulója, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, valamint akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át. A támogatás megállapítása iránti kérelmet az intézmény vezetőjénél kell benyújtani, a kérelmekről az Egészségügyi és Szociális Osztály dönt.

2014. évben 672 gyermek részére került megállapításra a támogatás, a költségvetésből 4.069 eFt került felhasználásra.

3.6. Gyermekétkeztetési támogatás

A Gyvt.-ben meghatározott normatív kedvezményeken felül a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény vezetője további kedvezményt állapíthat meg annak a gyermeknek, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át.

A nem Önkormányzat, állam, valamint egyházak, civil szervezetek és magánszemélyek által fenntartott intézmények esetében a támogatás iránti kérelmekről az Egészségügyi és Szociális Osztály dönt.

2014. évben 161 gyermek részére került megállapításra a gyermekétkeztetési térítési díjkedvezményre való jogosultság. A költségvetésben a módosított előirányzatból (2.319 eFt) 797 eFt került felhasználásra.

3.7. Fiatalok önálló életkezdési támogatása

A támogatás célja, hogy a felnőtté váló gyermek önálló élete indulásakor biztonságosabb anyagi háttérrel kezdhesse meg a továbbtanulást, pályakezdést, az otthonteremtést és a családalapítást. A 2014. évben hatályban lévő 34/2006. (IX.13.) önkormányzati rendelet alapján meghatározott feltételekkel 2006. szeptember 15. napja után született gyermeket önálló életkezdési támogatás illeti meg. A támogatásra jogosult az a miskolci bejelentett lakóhellyel rendelkező gyermek, akinek a szülője – a gyermek megszületése előtt legalább egy évvel már – miskolci bejelentett lakóhellyel rendelkezett és akinek a nevére Start-számlát nyitottak. Önkormányzat a kincstári és természetes személy általi befizetésektől függetlenül a Start-számla összegét 20.000 Ft-tal kiegészíti.

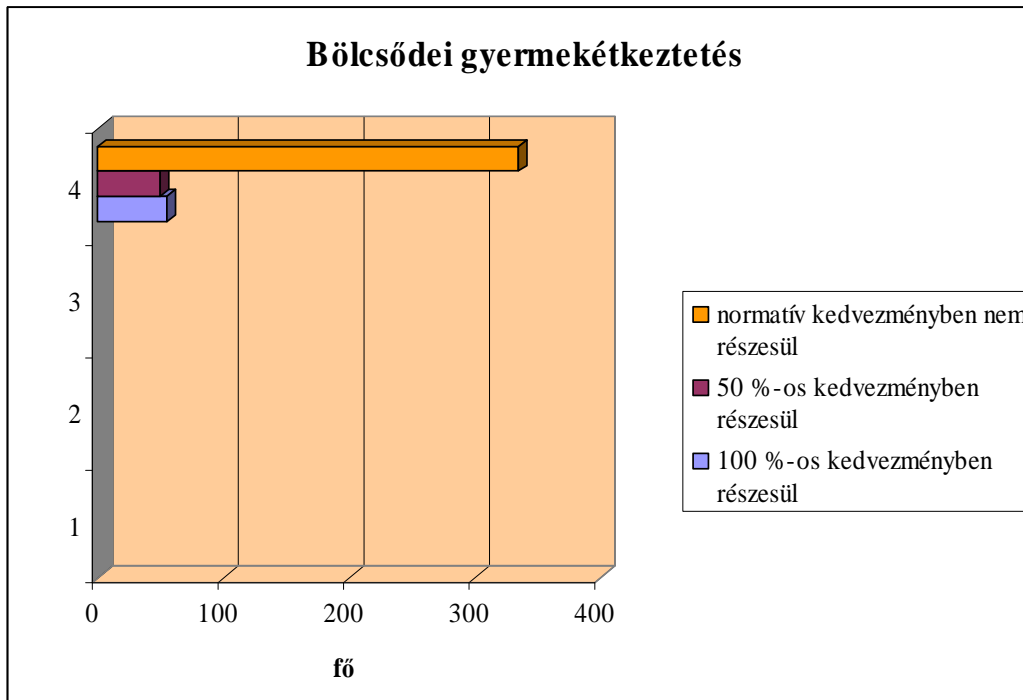
A támogatás igénybevétele egyre népszerűbb, amíg 2012. évben 76 gyermek, 2013. évben 123 gyermek, 2014. évben 277 gyermek részére került megállapításra. 2014. évben a költségvetésből 5.500 eFt került felhasználásra erre a támogatásra.

3.8. A gyermekétkeztetési kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Miskolc városban minden nevelési, oktatási intézményben megoldott a gyermekek étkeztetése.

Bölcsődékre vonatkozó adatok:

A gyermekek étkeztetését minden bölcsőde saját konyhájával oldja meg. A gyermekek napi háromszori étkezésben részesülnek. 2014. évben normatív kedvezményben nem részesülők száma 334 fő, 100 %-os normatív kedvezményben részesülők – tekintettel arra, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak - száma: 55 fő, 50 %-os étkezési térítési díj kedvezményre jogosultak – tartós beteg gyermek, 3 vagy több gyermekes család gyermeke, fogyatékos gyermek – száma: 50 fő volt.

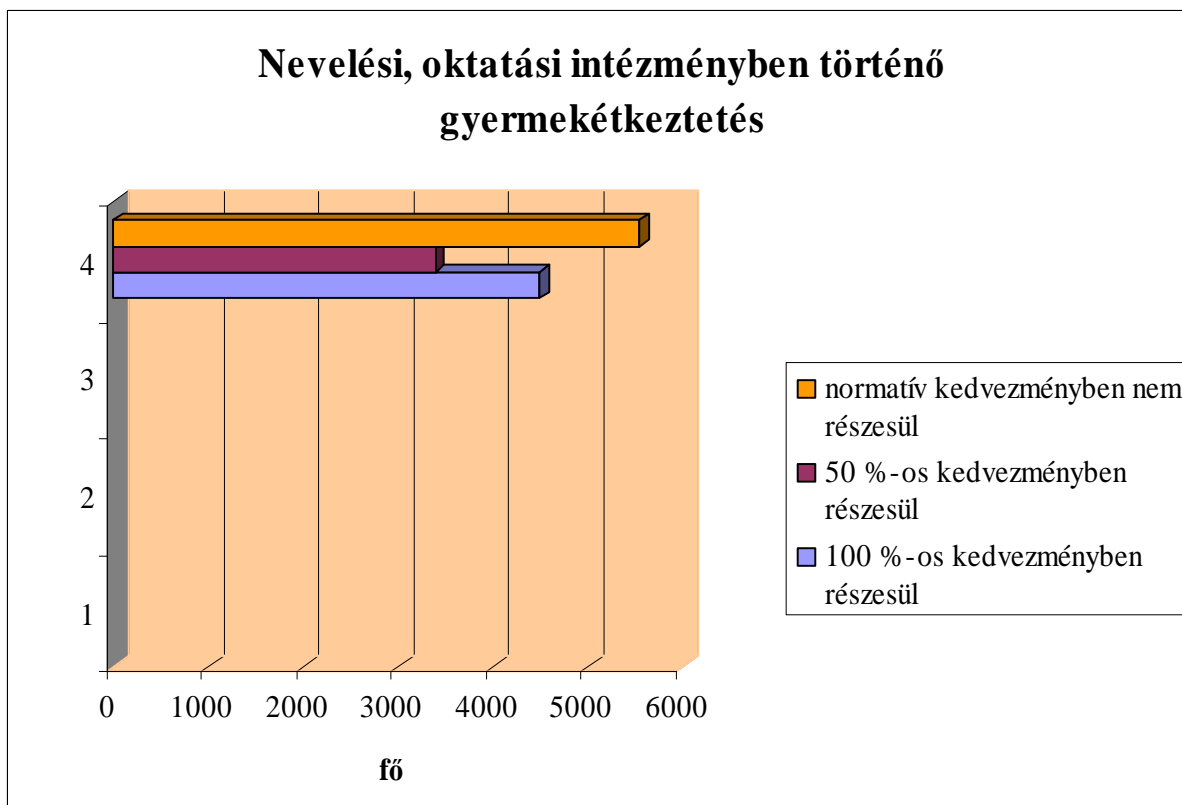
Az óvodákra, általános iskolákra, középiskolákra vonatkozó adatok:

A Miskolci Közintézmény-működtető Központot (a továbbiakban: MKMK) Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 2013. január 1. napjával alapította meg. A működtetési körébe tartozó konyhák az ételmezési feladatok ellátása során gondoskodnak a kollégiumi, az általános iskolai, a szakközépiskolai, valamint a diétás ellátottakról. Az Önkormányzat által biztosított gyermekétkeztetés feladat ellátási helyeinek száma 80, amelyből 21 főzőkonyhát, (19 főzőkonyhát az MKMK, 3 főzőkonyhát óvoda üzemeltet), valamint 59 tálalókonyhát működtetnek.

Éves szinten 11.430 gyermeket látnak el a 3-18 évig terjedő korosztályban, amelynek szociális alapú bontása a következő:

- 100 % kedvezményben részesülő gyermekek száma: 4.500 fő
- 50 % kedvezményben részesülő gyermekek száma: 3.395 fő
- normatív kedvezményben nem részesülő gyermekek száma: 5.550 fő.

Az óvodában az egész napos ellátást igénybe vevőknek az étkezés (tízórai, ebéd, uzsonna) kötelező. Az általános iskolában, azok a gyermekek, akik napköziben, vagy tanulószobában tanulnak, napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vehetnek igénybe. Kollégiumi ellátás esetén reggelit, ebédet és vacsorát igényelhetnek a tanulók.

4. Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény (MESZEGYI) útján megvalósuló gyermekjóléti alapellátások.

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlés 2012. szeptember 27. napján meghozott IX-262/3443/2012. számú határozata alapján az önkormányzat fenntartásában működő Iránytű Szociális Szolgálat, Egyesített Bölcsőde és Egészségügyi Szolgálat és Miskolci Gyermekvédelmi Központ, mint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervek 2012. december 31. napon egyetemleges jogutódlással megszűntek.

Miskolci Megyei Jogú Város Közgyűlése jogutódként a Miskolci Családsegítő Szolgálat Regionális Módszertani Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Megyei Módszertani Központot jelölte ki, melynek elnevezése 2013. január 1. napjától megváltozott. Az átalakulással létrejött jogutód intézmény új neve Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekvédelmi Intézmény – Módszertani Központ.

Tekintettel arra, hogy az intézmény fenntartói feladatainak ellátása 2013. július 1. napjától a Miskolc Környéki Önkormányzati Társuláshoz került, ismét változás következett be az intézmény életében.

2014. január 1. napjától a gyermekvédelmi szakellátás, valamint a fogyatékos személyek átmeneti ellátása állami feladatellátás részévé vált, továbbá a fogyatékos személyek nappali ellátását Miskolcon az Önkormányzat másik szolgáltató által biztosítja. Az intézmény neve

ismételten megváltozott: Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény elnevezésre.

Az intézmény tevékenységi körébe tartozó feladatok: gyermekjóléti szolgáltatás/központ, családsegítés, adósságkezelési szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása: bölcsődei ellátás, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, idősek nappali ellátása, közösségi pszichiátriai ellátás, időskorúak átmeneti ellátása, átmeneti gondozás: gyermekek és családok átmeneti otthona.

Szervezeti felépítés:

1. Családsegítés és Gyermekjóléti Alapellátások Igazgatósága

Gyermekjóléti szolgáltatás/központ és családsegítés, adósságkezelési tanácsadás feladatait ellátó telephelyek, szolgáltatás céljára nyitva álló helyiségek:

- Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ (családsegítés, gyermekjóléti központ) (3530 Miskolc, Arany J. u. 37. – székhely)
- Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ (családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás) (3526 Miskolc, Kassai u. 19.)
- Avasi Területi Szolgáltatási Központ (családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás) (3529 Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44.)
- Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ (gyermekjóléti szolgáltatás) (3533 Miskolc, Jedlik Ányos u. 3/a.)
 - Percesi Területi Iroda (családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás) (3518 Miskolc, Bollóalja u. 115)

Átmeneti gondozás telephelye:

- Gyermek Átmeneti Otthona (Miskolc, Egyetem u. 1.)
- Családok Átmeneti Otthona (Miskolc, Egyetem u. 1.)

2. Gyermekek Napközbeni Ellátása – Bölcsődei Igazgatóság

Bölcsődei telephelyek:

- Napsugár Bölcsőde (3527 Miskolc, Selyemrét u. 36.)
- Dobó Katica Bölcsőde (3530 Miskolc, Hadirokkantak út. 26.)
- Petneházy Bölcsőde (3525 Miskolc, Petneházy u. 10 – 12.)
- Kilián Bölcsőde (3534 Miskolc, Könyves Kálmán u. 31.)
- Heim Pál Bölcsőde (3526 Miskolc, Kassai utca 19.)
- Margaréta Bölcsőde (3532 Miskolc, Bokréta u. 1.)
- Diósgyőri Bölcsőde (3534 Miskolc, Kuruc utca 65./a)
- Katica Bölcsőde (3529 Miskolc, Szilvás út 39.)
- Mesemalom Bölcsőde (3525 Miskolc, Dózsa György utca 36.)
- Napraforgó Bölcsőde (3524 Miskolc, Hajós A. u. 1.)

Az intézmény a gyermekvédelem területén gyermekjóléti alapellátásokat és gyermekek napközbeni ellátását az alábbi működési területen biztosítja:

- gyermekjóléti központ/szolgáltatás: Miskolc város közigazgatási területén, és 17 Miskolc környéki település - Bükkzentkereszt, Répáshuta, Kistokaj, Harsány, Sajóbáony, Szirmabesenyő, Sajóvamos, Sajósenye, Sajókeresztúr, Sajóecseg, Mályi, Nyékládháza, Nagycsécs, Muhi, Sajóörös, és 2014. szeptember 24-től Ónod és Sajólád - közigazgatási területén,
- családok átmeneti otthona: 2014. március 31-ig Miskolc város közigazgatási területe, 2014. április 1-jétől Miskolc, valamint az intézmény által feladatellátást biztosított 22 Miskolc környéki település - Bükkzentkereszt, Répáshuta, Kistokaj, Harsány, Sajóbáony, Szirmabesenyő, Sajóvamos, Sajósenye, Sajókeresztúr, Sajóecseg, Mályi, Nyékládháza, Nagycsécs, Muhi, Sajóörös, Berzék, Böcs, Emőd, Köröm, Sajóhidvég és 2014. szeptember 24-től Ónod és Sajólád - közigazgatási területén,
- gyermekek átmeneti otthona: 2014. március 31-ig Miskolc város közigazgatási területe, 2014. április 1-jétől Miskolc, valamint az intézmény által feladatellátást biztosított 22 Miskolc környéki település – Bükkzentkereszt, Répáshuta, Kistokaj, Harsány, Sajóbáony, Szirmabesenyő, Sajóvamos, Sajósenye, Sajókeresztúr, Sajóecseg, Mályi, Nyékládháza, Nagycsécs, Muhi, Sajóörös, Berzék, Böcs, Emőd, Köröm, Sajóhidvég és 2014. szeptember 24. Ónod és Sajólád közigazgatási területén,
- bölcsődei ellátás: Miskolc város közigazgatási területén 10 bölcsődén keresztül.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

1. a gyermekjóléti szolgáltatás,
2. a gyermekek átmeneti gondozása,
3. a gyermekek napközbeni ellátása.

4.1. Gyermekjóléti alapellátások – Gyermekjóléti Központ/Szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, a családban történő nevelésének elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, valamint a gyermek családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti központ olyan meghatározott feltételekkel rendelkező gyermekjóléti szolgálat, amely az általános szolgáltatásokon túl speciális szolgáltatásokat is nyújt (kapcsolattartási ügyelet, kórházi szociális munka, utcai és lakótelepi szociális munka, készenléti szolgálat).

Az ellátási terület gyermekvédelmi jellemzői:

Az intézmény ellátási területe gyermekvédelmi szempontból nagyon vegyes képet mutat. A lakótelepi és családi-házassági övezetek mellett, a város több részén, szinte mindegyik területi szolgáltatási központ ellátási területéhez kapcsolódóan megjelennek a telep jellegű bel-, és külterületi lakóövezetek is.

A telep jellegű lakóövezetekben a veszélyeztetettség több tényezőtől fakad, a családok ingerszegény lakókörnyezetben, sok esetben komfort nélküli lakásokban élnek, ahol nincs minden közmű kiépítve és a lakások jelentős része rossz állapotú.

Az ilyen körülmények között lévő családok gyakran szerény anyagi körülmények között élnek. Sok esetben több generáció él együtt, a szegénységből fakadóan a családok nehezen tudják gyermekeiket ellátni a szociális ellátó rendszer segítsége nélkül. A gyermekek a meleg ételt valószínűsíthetően az iskolai vagy óvodai ingyenes étkeztetésben kapják meg.

Az ellátási terület telep jellegű lakóövezeteiben az iskolai hiányzások problémája jelen van, de az előző évekhez képest alacsonyabb számban. Pozitív változás tapasztalható a jogszabályi változás következtében, visszatartó erő az iskoláztatási támogatás megvonásának lehetősége, így az 50 óra igazolatlan hiányzást kevesebb gyermek éri el.

A telep jellegű lakóövezetekben élők körében arányaiban kisebb számban, de megjelennek a 18 év alattiak által elkövetett szabálysértések, bűncselekmények, illetve a deviáns magatartásformák, mint a dohányzás és kábítószer fogyasztás. Ez figyelmeztetés a gyermekvédelem számára, hiszen ezek a magatartásformák egyre fiatalabb korban fordulnak elő.

MESZEGYI 2014. évi egyéni esetkezelése:

	Egyéni esetkezelés – családgondozás 2014				
szervezeti egység	alapellátásba történő családgondozás	védelembe vétel melletti családgondozás	utógondozás	szakellátásban lévő gyermek családjainak gondozása	Összesen
Arany J. úti Területi Szolgáltatási Központ	763	62	-	53	878
Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ	556	102	1	81	740
Avasi Területi Szolgáltatási Központ	955	126	-	169	1250
Diósgyőr- Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ	574	130	-	92	796
Perecesi Iroda	472	76	1	64	613
Intézmény összesen	3320	496	2	459	4277
A Gyermekjóléti Szolgálat forgalomszáma 2014 évben:					45805 fő

A Területi Szolgáltatási Központok (a továbbiakban: TSZK) szakmai beszámolója, tapasztalatai:

I./ Arany János úti Területi Szolgáltatási Központ (3530 Miskolc, Arany J. u. 37.)

Ellátási terület

- Belváros a Károly utcáig,
- Petneházy utca és vonzáskörzete,
- Búza tér és környéke,
- Gizella utca és környéke,

- Békeszálló telep,
- Tetemvár
- Miskolc-Martin-kertváros, Miskolc-Szirma
(2014. március 01-jétől került a Kassai úti TSZK ellátási területéről, az Arany János úti TSZK területére)

Személyi feltételek

Az intézménynél a 2014. évben 6 fő gyermekjóléti családgondozó biztosította a feladatellátást – 38.964 fő felnőtt lakos és 7231 fő gyermek részére.

A szakmai munkacsoportban 1 fő munkatárs – aki jelenleg szakirányú felsőfokú képzésben vesz részt - kivételével minden dolgozó végzettsége megfelel a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet) mellékletében foglaltaknak.

Tárgyi feltételek

Az előző évhez képest lényeges változás nem történt, így 2014. évben is egy munkatársi szoba és egy vezetői szoba biztosított a dolgozók számára. A két iroda bútorzata újszerű, több berendezési tárgy kicserélésre került, az informatikai infrastruktúra fejlesztése is megtörtént, de a 14 fő munkatárs továbbra is szűkös körülmények között végzi munkáját.

A klienslétszám megnövekedése, a bővült fogadóidő és családgondozói létszám miatt, a fogadó helyiségek - amely csoportszoba is egyben - koordinált kihasználása, működtetése - különösen szerdai napon a hosszú nyitva tartás idején – összehangolt szervezési feladatot jelent az intézménynek.

Szakmai munka

Az egyéni esetkezelés, az individuális szociális munka területén, a 2014-es év folyamán 878 klienssel kerültek kapcsolatba, ez 20%-os emelkedést mutat. 6 családgondozóra vetítve (146/ kliens/családgondozó) az esetszám nagyon magas, több mint háromszorosa a jogszabályban megállapított vetített számnak. A forgalom szám 10277, ez összesen 878 klienssel történő kapcsolatfelvételt jelent, ebből 354 kliens első alkalommal vette igénybe a szolgáltatásokat.

1 esetben önként (gyermek) történt a kapcsolatfelvétel, szülővel közösen 35 esetben. 1650 esetben más intézmény, jelzőrendszer, szervezet, hatóság által kötelezett irányította Szolgáltatási Központokhoz a klienseket. 2693 alkalommal családlátogatás keretében történt a klienssel a kapcsolatfelvétel, a kapcsolattartás. Környezettanulmány készítésére 68 felkérés érkezett.

Még mindig igen magas a „küldött” esetek száma, ebből a hatóság által jelzett gyermekek aránya kiemelkedően magas. A megoldásra váró helyzetek, feladatok rangsora előrevetíti a családgondozó által nyújtott segítség/szolgáltatás formáját is.

- az anyagi nehézségek,
- beilleszkedési nehézségek, magatartási probléma,
- gyermeknevelési, szülői elhanyagolás, szülő vagy család életvitele, családi konfliktus.

Anyagi nehézségek esetén információnyújtás, továbbirányítás, ügyintézésben való segítségnyújtás, adomány szervezés, amelyben a családgondozó elsődlegesen tenni tud. A tanácsadás (957) a családgondozók felkészültségét, kompetenciáját tükrözi. Védelembe vételi tárgyalásra, felülvizsgálatra való idézés 83, általános és középiskolától magántanulói kérelem, 22 alkalommal érkezett.

Az esetmegbeszélés jelzőrendszerrel (653) jelenti a családgondozó kompetencianövelő együttműködését más szakemberekkel. Esetkonferencia megvalósítására 4 alkalommal került

sor. Ideiglenes hatályú elhelyezési tárgyalás 6 alkalommal, 13 gyermek vonatkozásában volt. Átmeneti nevelés felülvizsgálata 5 alkalommal volt, 13 gyermeket érintett.

Jelzőrendszeri együttműködés

Az **általános iskolák, középiskolák, gimnáziumok** ifjúságvédelmi felelőseivel 4 alkalommal jött létre jelzőrendszeri együttműködés. Az ifjúságvédelmi felelősök státuszát visszavonták, így kontakt személy nem minden iskolában volt, akivel probléma esetén kapcsolatfelvételt kezdeményezhettek volna. Több alkalommal kezdeményeztek személyes megbeszélést, amelyen kis számban jelentek meg az illetékesek.

A magántanulóvá válás: a családgondozó nem minden esetben javasolta a magántanulóvá válást, ennek ellenére a gyermeket mégis ebbe a státuszba helyezték.

A **védőnőkkel, a házi orvosokkal** végzett szakmai munkát 2014-ben is, mint az előző években jó együttműködés jellemzi. A házi orvosoktól viszont nagyon kevés számban kapnak jelzéseket.

A védőnők probléma esetén jeleznek, jellemzően előtte telefonon vagy személyesen konzultálnak a családgondozókkal, majd közösen családot látogatnak. A megszervezett jelzőrendszeri találkozón megjelentek.

Egészségügyi intézményekből, kórházakból kevés esetben érkezik jelzés. A családgondozóknak, a kórházi szociális munkásnak, a Gyermekegészségügyi Központ védőnőjével jó a kapcsolata. Közös érintettség esetén hatékonyan együtt tudtak dolgozni.

A Borsod Abaúj Zemplén Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Központ nevelőszülői tanácsadói és a családgondozók együttműködése jó, közösen látogattak családokat, a gyermekek elhelyezési helyén lévő családgondozókkal a kapcsolatot tartottak. A Nevelőszülői Hálózatnál változások történtek, több nevelésbe vett gyermeknél a gyámi gondozói tanácsadó munkakör megszűnt, a gyermekek gyámságát, vagyonnevezését a későbbiekben már csak a gyermekvédelmi gyámok láthatják el. Amennyiben előzőleg a nevelőszülő látta el a gyámi tisztséget abban az esetben a gyámváltás folyamatban van.

A **Rendőrkapitányságtól** a tárgyalásokra való felkérések sok esetben telefonos jelzésben érkeztek. Az év folyamán a közösségi rendőrök munkája is beindult a területen.

Pártfogói felügyelőkkel a kapcsolat jó volt, a családgondozókkal több esetben konzultáltak, közösen családot látogattak. Több gyermek pártfogói felügyelet mellett védelembe van véve. A pártfogókkal ezekben az esetekben még szorosabb az együttműködés.

A **Gyermekek Átmeneti Otthonával** a kapcsolatuk jónak mondható. Családgondozóik az átmeneti gondozás családgondozójával közösen családot látogattak, esetmegbeszéléseken vettek részt, probléma esetén konzultáltak.

A Borsod Abaúj Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal **Járási Gyámhivatala** ügyintézőivel a kapcsolat rendszeres. Közös munka esetén hatékonyan tudnak együtt dolgozni a családgondozókkal, sokkal nyitottabbak az együttműködésre az előző évekhez képest. Indokolt esetben esetmegbeszélésre is van lehetőség.

Összességében a családgondozók és a jelzőrendszer tagjai között kisebb fennakadásokkal, de problémamentes, összehangolt szakmai munka valósult meg.

II./ Kassai úti Területi Szolgáltatási Központ (3526 Miskolc, Kassai u. 17.)

Ellátási terület

- Bábonyibérc,
- Rózsás dűlőtől – Bandzsalgó dűlőig behatárolt külterület,
- Jókai lakótelep,

- Martin-kertváros,
- Martin-kertvárosi felüljáró,
- Selyemréti lakótelep,
- Miskolc-Szirma,
- Szondi György telep – Csorbatelep,
- Selyemréti lakótelep,
- Szentpéteri kapu,
- Arany János téri lakótelep,
- Vologda lakótelep,
- Zsarnai telep – Repülőtér

2014. március 1-jétől személyi létszámváltozás miatt az alábbi területek átkerültek az Arany János úti TSZK illetékességi területéhez: Martin-kertváros, Miskolc-Szirma.

Személyi feltételek

A Kassai úti gyermekjóléti szolgáltatást 2014 januárjában 1 fő vezető családgondozó, 6 fő családgondozó, 2 fő fejlesztő pedagógus és 1 fő gyermekjóléti asszisztens kezdte meg. Március hónapban személyi változás történt, 1 családgondozónak megszűnt a munkaviszonya, így novemberig 5 családgondozó látta el a szakmai feladatokat. Novemberben 1 GYES-ről visszatérő dolgozóval egészültek ki. Októbertől 1 fejlesztő pedagógus munkatárs nyugdíjazása miatt felmentését töltötte.

A szakmai munkacsoportban minden munkatárs végzettsége megfelel az NM rendeletben foglaltaknak.

Tárgyi feltételek

A gyermekjóléti szolgálat az ellátási területen élő kliensek számára jól megközelíthető, tömegközlekedés szempontjából frekvenciált helyen található.

A szolgáltató hely 3 munkatársi irodával, 1 közösségi helyiséggel, 2 fogadó szobával, konyhával, váróhelyiséggel, és több vizesblokkal van felszerelve, melyből egy a kliensek számára elkülönítve áll rendelkezésre.

Szakmai munka

Egyéni esetkezelés keretében összesen 740 kiskorú fordult meg a Kassai úti TSZK-nál. Az esetek nagy részében (556 gyermeknél) a gondozás gyermekjóléti alapellátás keretein belül zajlott, ahol a szülő, a gyermek és a családgondozó közös megállapodás mentén dolgozott a jelzett vagy szülő által észlelt veszélyeztetettség megszüntetésén.

Az alapellátásban gondozott gyermekeknél arányosan nő a veszélyeztetettek száma az életkor növekedésével. A védelembe vétel elsősorban az iskolás korosztályt érinti, az iskolai hiányzással összefüggésben. A családba történő visszagondozás minimális volt, 1 kiskorú kerülhetett vissza a családjába a gyermekvédelmi szakellátásból.

Az ideiglenes hatállyal elhelyezettek száma 6 fő volt, ami azt jelzi, hogy a családgondozók folyamatosan figyelemmel kísérik az ellátási területen élő kiskorúakat és kizárólag 6 esetben volt szükség a gyermek családból történő azonnali kiemelésére.

A nevelésbe vett gyermekek aránya a területen nem változott jelentősen. Az év során csak egy-két esetben történt nevelésbe vétel, a kiskorúak nagyobb százaléka több esztendeje az ellátásban van.

A gyermekjóléti szolgálat elsősorban egyéni esetkezelés formájában végzi a gondozási tevékenységet, az esetek magas száma miatt a csoportos tevékenységek kisebb számban

jelennek meg a szolgáltatási palettán. Kiemelt szerepet szánnak a preventív jellegű tevékenységeknek, így táborokat és játszóházakat szerveznek az ellátási területen élő gyermekek számára.

A kisgyermekes családanyák és gyermekeik számára havonta baba-mama klubot szerveznek, illetve óvodás korú gyermekek és szüleik számára kreatív foglalkozásokkal és beszélgetéssel egybekötött foglalkozásokat tartanak.

Az egyéni esetkezelés általában egy hosszabb gondozási folyamatot ölel fel, ahol a családgondozó a családnál állapotjavulást akar elérni, több esetben képes a felnőtteknek perspektívát állítani, a gyermekek jövőképét alakítani.

A védelembé vétel azokban az együttműködő családokban hoz eredményt, ahol a családot és a gyermeket motiválni lehet a változásra.

A védelembé vételek nagy százaléka az 50 óra igazolatlan mulasztás miatt jelenik meg, elsősorban tizenéves tanulóknál.

A védelembé vétel (főbb) okai:

- nagyszámú (50 óra feletti) iskolai igazolatlan hiányzás,
- lakhatási problémák,
- anyagi problémák,
- szülői (egészségügyi) elhanyagolás,
- bántalmazás,
- csavargás.

A gyermekvédelmi szakellátásba kerülés okai:

- szülő(k) negatív életvitele,
- anyagi probléma,
- lakhatási probléma,
- szülői elhanyagolás,
- bántalmazás,
- szülő pszichés problémája,
- bűncselekmények, szabálysértések elkövetése,
- gyermek felügyelet nélkül hagyása,
- fiatalkorú prostituálódása,
- fiatalkorú drog használata.

Jelzőrendszeri együttműködés:

2014. évben 1579 jelzés érkezett.

A jelzések és javaslattevési megkeresések magasan a legnagyobb arányban a gyámhivataltól érkeznek. Az együttműködés a gyámhivatal munkatársaival jó, amíg a szakmai kérdésekben családgondozók javaslatai, döntései a szolgáltatói oldalról történnek meg, addig a gyámhivatal a hatósági szempontokat tartja elsősorban szem előtt. Komoly véleménykülönbség esetén egy-egy gyermek vonatkozásában közös esetmegbeszélésen vitatják meg és alakítják ki a közös álláspontot.

Az előző évekhez képest arányaiban csökkentek azok a jelzések, amelyek a **közoktatási intézményekből** érkeztek, de még így is jelentős számot képviselnek. Amíg korábban az óvodák és iskolák jelezték a szolgáltatás az elhanyagolást, magatartás problémákat, bántalmazást és egyéb veszélyeztető tényezőt, addig az elmúlt évben ilyen irányú jelzés szinte egyáltalán nem érkezett, kizárólag az igazolatlan hiányzást jelezték. A gyermekekről a családon belüli veszélyeztetésről csak akkor kapnak információt, ha azt pedagógiai jelentésben kérik, így azonban kizárólag a már ellátásban lévő gyermekekről kaphatnak információt.

Az oktatási intézményekben nem kötelező a gyermekvédelmi felelős külön alkalmazása, így az iskolák nagy részében nincs olyan személy, aki a gyermekvédelmi feladatokat koordinálja, a problémákat jelezze. A közel tíz év alatt kialakított jelzőrendszeri kapcsolat az iskolákkal megszűnt, csak azokban az iskolákban maradt meg a gyermekvédelmi munka, ahol a korábbi ifjúságvédelmi felelős továbbra is szívügyének tartja ezt a feladatot. Az ellátási területen ez három iskolában működik. Az együttműködésben segít az iskolai szociális munka, amelyet a családgondozó munkatársak folytatnak a veszélyeztetettséggel leginkább érintett iskolákban. Az ellátási területen lévő **óvodákból** szinte egyetlen jelzés sem érkezik, azonban a jelzőrendszeri találkozókon több óvoda képviselője is megjelenik.

Bölcsődei szociális munkát két intézményben végeznek két heti gyakorisággal, ahol a szülők és a gondozónők is konzultálhatnak a családgondozóval.

Az **egészségügyi szolgáltatókkal** a kapcsolat jónak mondható, bár az együttműködés a védőnőkkel való közös munkára korlátozódik. Egy-egy háziorvos nyitott az együttműködésre (pl. közös esetkonzultációra került sor a háziorvos meghívására a rendelő tárgyalójában, több gyermek ügyében is konzultációt folytattak le).

Az illetékességi területükhöz tartozó **védőnőkkel** kapcsolatuk napi szintű. A közös családlátogatások rendszeresek, így egy-egy gyermek érdekében közösen tudnak döntést előkészíteni, esetmegbeszéléseket, és esetkonferenciákat is tartottak.

A **rendőrséggel** általában telefonos kapcsolat a jellemző. Jelzéseket a rendőrség nem küld a szolgálathoz, általában határozatok érkeznek a kiskorúak szabálysértéseiről, bűncselekmények elkövetéséről.

A jelzőrendszer több tagjával az adott esetek kapcsán szorosabb az együttműködés. Az előző évben 4 alkalommal történt szakmaközi megbeszélés és emellett több alkalommal esetmegbeszélés a jelzőrendszer tagjainak bevonásával. A legjelentősebb előrelépés a pedagógiai szakszolgáltatás jelenlegi rendszerének megismerése céljából összehívott szakmaközi megbeszélés, ahol a szakemberek ismertették a szakértői vizsgálatok menetét, személyes kapcsolatokat alakítottak ki és elérhetőségeket szereztek a gyermekek ügyeinek minél hatékonyabb intézéséhez.

III./ Avas Területi Szolgáltatási Központ (3529 Miskolc, Szentgyörgy u. 42-44.)

Ellátási terület

- Avas városrész,
- Hejőcsaba,
- Görömböly,
- Tapolca,
- Csermőkei út,
- Pingyom,
- Avasalja, Kisavas.

Személyi feltételek

A TSZK-ban 1 fő vezető családgondozó, 8 fő családgondozó, 2 fő gyermekjóléti családgondozó asszisztens dolgozik. Az év folyamán számos személyi változás történt. 1 fő elment az intézményből, 1 fő a családsegítő szolgáltatásban folytatta munkáját, két új munkatárs érkezett, akik betanításukat követően kezdhettek önálló munkát végezni.

A szakmai munkacsoportban minden munkatárs végzettsége megfelel az NM rendeletben foglaltaknak.

Tárgyi feltételek

Az intézményegységben: 1 vezetői iroda, 4 munkatársi szoba, 4 mosdóhelység, 1 vizesblokk, 1 teakonyha, 1 csoportszoba, 1 közösségi helység, több irattári helység, 4 apró interjúszoba található. 1 közösségi helységgel is rendelkezik az intézmény, amely jelenleg az Avasi város rehabilitációs pályázati program megvalósításának egyik helyszínéül funkcionál, de helyet biztosít egyéb intézményi programok megvalósítására is.

Szakmai munka

Az észlelő és jelzőrendszerrel való kapcsolat kialakult, egy-egy jelzőrendszeri körrel való hatékonyabb együttműködés érdekében a felelősök kijelölése megvalósult. A családgyógyozó feladata az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival a kapcsolatot felvenni, hatékony együttműködést kialakítani, és megkeresések kapcsán az egyéni esetmunkát végezni.

Kapcsolatfelvétel 1.250 esetben történt - legtöbb esetben a jelzőrendszer és a gyámhatóság kezdeményezi a gyerekekkel való kapcsolatfelvételt, minimális esetben 59-szer fordult elő, hogy önként keresi meg a szülő, vagy a gyermek a gyermekjóléti szolgáltatást a problémájával. Az elsődlegesen hozott problémákat a család és szülő életvitele, a szülői elhanyagolás, és a gyermek magatartás-, és teljesítményzavara határozza meg. A lakótelepi körzeten kívül komfort nélküli házakban, vikendházakban élnek, ahol az alapvető szükségletek kielégítése is nehézséget jelent, és ehhez társulnak gyermeknevelési problémák, iskolai hiányzások.

A családlátogatások és a segítő beszélgetések kimagasló adatokat adnak. A területek újraosztása mellett is nehéz a nagy esetszám miatt színvonalas szakmai munkát végezni. Szükség lenne még családgyógyozóra, hogy hatékonyabb munkavégzést és szolgáltatásfejlesztést tudjanak végezni.

Jelzőrendszeri együttműködés

A jelzőrendszer tagjai többségében már írásban jeleznek, de mindenki egyéni formában. Sok esetben nem derül ki, mi az adott probléma, vagy mit tett a jelzőrendszer tagja a probléma megoldása érdekében. Gyakoriak az iskolákból email-en érkező jelzések, amelyek nem tekinthetők ugyan hivatalosnak, de minden esetben kivizsgálásra kerülnek.

A családgyógyozók minden esetben igyekeznek visszajelezni a jelzőrendszernek a megtett intézkedésekről. Jellemző a közös családlátogatás, a szakmai konzultációk, a szakmaközi megbeszéléseken való részvétel mellett a jelzések is folyamatosan, indokoltan érkeznek. Nagy segítségükre van a friss, azonnali információáramoltásra az email-en megküldött jelzés, amit mindig pár nap múlva hivatalos is követ. Ez lehetővé teszi az azonnali reagálást.

A miskolci **iskolákkal** két szakmaközi megbeszélést is tartottak, illetve a Herman Ottó Általános Iskola és Munkácsy Általános Iskola esetében személyes beszélgetést kezdeményeztek az igazgatónővel, majd szülői értekezleten is részt vettek. A 2014. októberében megtartott szakmaközi megbeszélés egyik megoldási javaslata volt az avasi, illetve a környező általános iskolák szakmai műhelyének elindítása. Ez havi rendszerességgel esetmegbeszéléseket jelent az aktuális gyermekvédelmi problémák megoldására.

A magántanuló gyerekek közösségből való kirekesztésének enyhítésében nagy segítséget nyújt a „Kereszt az aszfaltdzsungelben” nevű szervezet, akik Tanodát működtetnek a hét minden napján a Herman Ottó Általános Iskola különálló betonip épületében, illetve hétfőként az Avasi Községi Kávézóban. Ez egészíti ki a Dialóg Egyesület által nyújtott „tanulószoba” szolgáltatás, ahol a gyerekeknek lehetőségük van egyéni korrepetálásban részt venni.

Esetkonferenciák

Egyre gyakrabban rendeznek esetkonferenciákat, melyre lehetőség szerint igyekeznek a családsegítő családgondozót is meghívni.

A házi orvosokkal és a házi gyermekorvosokkal még nem zavartalan az intézmény együttműködése, de elmozdulás történt az egyik szakmai fórumon, ahol a Megyei Kórház Pszichiáter főorvosnője és egy házi orvos is megtisztelte a rendezvényt és együttműködésükről biztosította a munkatársakat.

Közös családlátogatások

Az átmeneti nevelt és az átmeneti gondozott gyermekek esetében a vérszerinti család látogatása minden esetben a gondozási hely családgondozójával történik, az átmeneti nevelt gyereknél gyakori, hogy a család nem lelhető fel a megadott címen, mégis minden évben felkérést kapnak környezettanulmány készítésére. Előfordul az is, hogy a nevelőszülői tanácsadó is bekapcsolódik ezekbe a családlátogatásokba, főleg a friss átmeneti nevelésbe vételek estén.

Szakmaközi megbeszélések

7 alkalommal szakmaközi megbeszélést tartott az intézmény az általános iskolák, a védőnők, hatóságok, segítő civil szervezetek, önkéntességben érintett szervezetek és hatóságok, illetve gondnokság alá helyezés esetén az egészségügyi szakemberek és a hatóság együttműködésével.

Nagy segítséget jelentett, hogy minden témát szakértők vezettek be és kezdeményeztek beszélgetést. Több megállapodás született a gyermekvédelmi problémák hatékony megoldására. Iskolai szakmai műhelyt hoztak létre, amelybe a szervezeteket és a tanodát is bevonták. Ennek hatására több intézmény jelezte, hogy igényelnék a szociális munkát az intézményükben.

IV./ Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ (3533 Miskolc, Jedlik Ányos u. 3/a.)

Ellátási terület

- Diósgyőr-Vasgyár,
- Bulgárföldi lakótelep,
- Komlóstető,
- Kilián városrész,
- Lyukóvölgy,
- Berekalja,
- Majláth,
- Lillafüred,
- Ómassa – Jávorkút,
- Bükkszentlászló.

Személyi feltételek

A Diósgyőr – Vasgyári Területi Szolgáltatási Központban (Fazola úti TSZK-ban) 2014-ben összesen 8 családgondozó és 2 asszisztens kezdte meg a munkát.

2014 májusától új telephelyen a Jedlik Ányos utcában végzik a munkát. A Diósgyőri területet ettől az időponttól a TSZK-hoz tartozó Percesi Területi Iroda látja el, ezért az érintett területen dolgozó 2 családgondozó a továbbiakban Percesen folytatta a munkát, a többiek a

Jedlik Ányos u. 3/a. szám alatt kerültek elhelyezésre, így 1 fő vezető családgondozó, 6 fő családgondozó és 1 fő családgondozó asszisztens dolgozik az egységben.

A szakmai munkacsoportban minden munkatárs végzettsége megfelel az NM rendeletben foglaltaknak.

Tárgyi feltételek

Rendelkezésre álló helyiségek: 2 fogadószoba, 1 váróhelyiség, 2 dolgozói szoba, 1 teakonyha, 1 férfi és 1 női mosdó, valamint 1 kliensmosdó. Továbbá a Lyukóban lévő Községi házban folyamatos ügyeleti idő volt biztosítva.

Az új Szolgáltatási Központban is problémát jelent a zsúfolt, kis alapterületű fogadó helyiség. A közösségi programokat az óvodákban, iskolákban szervezik meg.

Szakmai munka

Az előző évekhez hasonlóan a legtöbb gondozott a 6-13 és a 14-17 év közötti korosztályból került ki. Az óvodák többen segítenek az elhanyagoltabb gyermekkel kapcsolatban, viszont az iskolákban erre nincs mód, ott ezeket a problémákat már nem tudják kezelni. Az is jellemző, hogy a szülők a nagyobb gyermekekre sokszor nem tudnak hatni, ezért magas a 13-17 éves korosztály gondozottjainak a száma.

2014-ben a védelembe vett gyermekek száma 130 volt, az év során az új esetek száma 26 fő. A legtöbb esetben alapellátás keretein belül folyik a gondozás. A védelembe vettek száma mellett jelentős az átmeneti gondozottak száma is, bár ez közel hasonlóan alakul az előző évekhez képest.

Alapellátott esetek:

Az alapellátásban gondozott gyermekek jelzett problémái a következők:

- leggyakoribb az iskolai hiányzás,
- iskolai magatartás,
- óvodák elsősorban a gyermekek hiányzása és higiénés problémái ügyében jeleztek,
- szülői elhanyagolás,
- 14 év felettieknél a fiúk esetében a szabálysértések és bűncselekmény elkövetése jellemzőbb, lányoknál pedig a korai gyermekvállalás.

Gyermekek veszélyeztetettségének okai a családdal való kapcsolatfelvételt követően:

- szülői elhanyagolás (főként a kisebb gyermekeknél),
- következtelen nevelési módszerek alkalmazása,
- kortárs csoport negatív hatása,
- szociális körülmények,
- lakhatási feltételeik veszélyeztetik a gyermeket,
- család negatív mintái,
- szocializáció hiánya,
- kamaszok normakövetési, nevelési problémái, bizonytalan szülői szerepek, és ezeknek való megfelelés hiánya,
- kamaszokban erőteljesebben jelenik meg a kortárscsoportnak való megfelelés,
- a szülők csökkent mentális képessége,
- a szülők alacsony iskolai végzettsége,
- családon belüli erőszak.

Az alapellátás keretein belüli családgondozás csak azoknál a családoknál eredményes, ahol a szülő maga is fontosnak tartja, hogy a gyermekével kapcsolatos veszélyeztetés megszűnjön,

illetve képes erőt, energiát fektetni, hogy megfeleljen annak a társadalmi elvárásnak amely szerint a gyermek érték, nevelését gondozását elsősorban a családnak kell biztosítani. Többségében jellemző a gyermekjóléti szolgáltatásra, hogy aki bekerül a rendszerbe, az benn is marad akár hosszú évekre.

Védelembe vett esetek:

A védelembe vett gyermekeknél a védelembe vétel okai között szerepelnek:

- 0-10 éves gyermekeknél többségében a szülők elhanyagoló, súlyos elhanyagoló magatartása,
- iskolai hiányzások,
- családon belüli bántalmazás,
- 14- 15 éves fiatalok kisebb bűncselekményeket követtek el,
- a bűnelkövetés okai között meghatározó szerepet játszik a szocializációs minta, valamint a vagyonszerzés (mobiltelefonok, márkás ruhák eltulajdonítása),
- kortárs csoportok szerepének erősödése.

Tapasztalatok a védelembe vett gyermekek családjával kapcsolatban:

- vannak családok, ahol semmilyen megállapodást nem tartottak be, formálisan sem tettek eleget kapcsolattartási kötelezettségüknek.
- a kapcsolattartásnak eleget tesznek, de a megállapodásban vállaltak egyéb elemeit nem tartják be a szülők, és a gyermekük elhanyagolása, veszélyeztetettsége súlyosabb lett az eltelt időszak alatt.
- a szülők együttműködése tényleges, de a 16-17 éves gyermekeiket nem tudják kellően irányítani, a szóban forgó fiatalok részéről együttműködés, a fennálló problémák megoldására tett törekvés nem tapasztalható.

Az ideiglenes hatályú elhelyezések okai között többségében:

- a szülők életmódja,
- a gyermek súlyos elhanyagolása,
- a családon belüli agresszió, bántalmazás áll.

A családjukból kiemelt gyermekek szüleivel folytatott családgondozás során a fizikai feltételek megerősítése mellett különösen az érzelmi kötődés fenntartását, megerősítését (egyes esetekben kialakítását) tartják közvetlen célnak. A családgondozók szerint ezzel válhatnak a szülők motiválttá arra, hogy alkalmas élet- és lakókörülményeket teremtsenek a gyermek családjába történő visszahelyezéséhez. A kiemelésről a vérszerinti családba való visszahelyezésig tartó folyamat fontos szakasza az időszakos kapcsolattartás.

A családok egyik helyről a másik helyre költöznek, mivel nem értik meg, hogy sok esetben nem az ingatlan van a probléma, hanem annak a berendezésével, gyermekek számára alkalmassá tételével (festés, padló, nincs víz, nincs kályha stb.).

Családjából kiemelt gyermekek:

2014-ben ideiglenes hatállyal elhelyezésre került 24 gyermek. Nevelésbe vett gyermekek száma 68 fő.

Családjából kiemelt gyermekek szüleinek gondozásával kapcsolatos tapasztalatok:

- Ezek a szülők életkörülményeiken változtatni nem tudnak, nehezen motiválhatóak.
- A gyermekek családba történő visszagondozása elenyésző.

- Azokat a feltételeket nem tudják megteremteni - még segítséggel sem -, amelyek eredményeként a gyermek, vagy gyermekek visszahelyezhetővé válnak a családjukba.. Még a gyermek látogatása is olyan nehézséget jelent sokuk számára, amelyet anyagi lehetőségeik, illetve hozzáállásuk nem tesz lehetővé.
- Azokkal a szülőkkel, akik megfelelően motiválhatóak, kapcsolatot tartanak és a gondozási- nevelési terv szerint folyamatosan egyeztetik a visszakerülés feltételeit, és segítséget nyújtanak a feltételek teljesítésében.
- Különösen ott eredménytelen a visszagondozás - ez többségében a súlyos elhanyagolásban érintett gyermekek esetében igaz -, ahol a szülői ház körülményeihez képest lényegesen jobb körülmények közé kerül a gyermek, és bekerülést követően jól érzi magát.
- Több esetben rendkívül nehéz tartani a kapcsolatot a szülőkkel, mert folyamatosan változtatják lakhelyüket és ezt nem jelzik a családgondozónak.
- Sok esetben a kiemelést követő 1-2 hétig tartják csak fontosnak, hogy visszakapják a gyerekeket, nem teszik meg a szükséges lépéseket a helyzet rendezése érdekében. Viszonylag rövid idő után nem is keresik a gyerekeket, „lemondanak róluk”, inkább vállalnak újabb gyermeket.

Jelzőrendszeri együttműködés

Az intézmény munkatársainak fontos munkaformája a jelzőrendszer tagjaival való rendszeres kapcsolattartás.

A **védőnők** a gyermek fejlődésének nagyon korai szakaszában fel tudják ismerni, ha a családban valamilyen veszélyeztető tényező lép fel. Különösen szoros a kapcsolat a Lyukóvölgy területéhez tartozó védőnőkkel. Velük napi kapcsolatban vannak, sok esetben közösen látogatják meg a családokat. A szegénységben élő családoknál jellemző a vándorlás, amelyet nagyon nehéz nyomon követni. Jelzik, ha egy-egy családot másik lakóhelyen találnak.

Az elmúlt időszakban csupán egy-egy jelzés érkezett az **orvosoktól**.

Az **óvodákban** és az **iskolákban**, ahol van gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, jó a kapcsolat, összefogják a pedagógusok munkáját. Ahol óvodai, iskolai szociális munka is folyik, az együttműködés még szorosabb, napi kapcsolatban állnak. Mivel az iskolák többségében nincs jelen gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, ezért ott elég nehéz az együttműködés, jelzések szinte csak az igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatosan érkeznek. Ha pedagógiai véleményt kérnek egy-egy problémás esetben, akkor olyan véleményeket kapnak, amelyben nagyon sok veszélyeztető tényezőről számolnak be a pedagógusok. Sok esetben csak a súlyos elhanyagolás fázisában kapnak már jelzéseket, amely nagyon megnehezíti a munkájukat. Az a tapasztalat, hogy amikor a vezető összehívja a kollégáit azzal a céllal, hogy egyeztessenek, akkor hatékonyabban tudják a munkát végezni.

A TSZK közvetlen területéhez jelenleg nem tartozik **bölcsőde**.

Óvodáktól beíratás elmulasztásáról, hiányzásról, elhanyagolásról, betegségekről kaptak jelzéseket, rendszerint írásban. Azokban az óvodákban, ahol preventív tevékenység is folyik, illetve az óvodai szociális munka keretében kapnak támogatást a családgondozóktól (Nyitnikék Óvoda), ott a problémák nagy része megoldódik az intézményen belül. Az óvodák gyakrabban kérik a segítséget probléma esetén, mert nehezen teszik meg a jelzést önállóan, a problémás esetek előtt inkább telefonon egyeztetnek.

A **középiskolákból** az ifjúságvédelmi felelősöktől szinte csak igazolatlan hiányzásokról kapnak jelzéseket. Egy- két esetben fordult elő, hogy a szülők életviteli problémái miatt vették fel a kapcsolatot. Az iroda közelében 3 középiskola is van, mindhárom iskolában dolgozik gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, amely megkönnyíti az iskolákkal az együttműködést. Jelzőrendszeri találkozón leginkább a droghasználat jelentett problémát. Az intézmény a

drogprevenációs programok beindításában a közösségi rendőrök koordinálásával, és a Támaspont Egyesület segítségével végezte munkáját. Ennek köszönhetően a Diósgyőr-Vasgyári Szakképzőben a közösségi rendőrök, a Szent Benedek Szakképzőben pedig a Támaspont Egyesület közreműködésével valósultak meg a programok. A Debreceni Márton Szakképzőben is folyamatban van a program lebonyolítása.

A Vasgyári Rendőrőrsrel jó munkakapcsolatban állnak. A családok megkeresésében több alkalommal nyújtottak segítséget. Az év végén a közösségi **rendőrökkel** való együttműködés több eset kapcsán is szorosabbá vált, nagyon jól működik a közös munka.

A **rendészettel** a kapcsolattartás rendszeres, sok esetben tudják a segítségüket kérni (pl. helyrajzi számok esetén). Az általuk nyújtott szolgáltatásokról tájékoztatást az elmúlt évben is tartottak, amely a hatékony együttműködés miatt nagyon fontos.

A **jelzőrendszeri találkozó** helyszíne 2014 májusától változott. A Jedlik utcai iroda adottságai nem teszik lehetővé a nagy létszámú jelzőrendszeri találkozók lebonyolítását, ezért itt kisebb méretű találkozókat szerveztek.

A jelzőrendszer tagjaival történő egyeztetés, főleg az iskoláknál ütközik nehézségekbe, mert itt is a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős hiánya jelentkezik.

Esetmegbeszélések, esetkonferenciák:

Az elmúlt évben is több alkalommal került sor esetkonferencia megtartására, többször találkoztak olyan esettel, amelyek megoldásához nélkülözhetetlenek az ilyen találkozók.

Az esetek kapcsán több szakember is kapcsolatba kerül a családdal, akik ilyenkor közösen tudnak egyeztetni annak érdekében, hogy olyan megoldásokat találjanak, amelyek előre viszik az ügyeket.

IV/1. Diósgyőr-Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ – Perecesi Területi Iroda (3518 Miskolc-Pereces, Bollóalja u. 115.)

Ellátási terület

- Pereces,
- Lyukóvölgy Peregessel kapcsolódó oldala,
- a város északi területe a Dorottya utcától a Maros utcáig,
- Diósgyőr városrész.

Személyi feltételek

1 fő vezető családgondozó, 5 fő családgondozó (2014 májusában történt területi változásból adódóan 2 fő dolgozó áthelyezésre került a Diósgyőr – Vasgyári Területi Szolgáltatási Központ Jedlik úti épületéből) és 1 fő asszisztens.

A szakmai munkacsoportban minden munkatárs végzettsége megfelel az NM rendeletben foglaltaknak.

Tárgyi feltételek

Két egybenyló nagy belmagasságú és alapterületi munkatársi irodához két fogadó helyiség is tartozik. Teakonyhával és fürdőszobával rendelkeznek. Az emeleti szintet az adományok, felajánlások raktározására használják. Egy helyiséget a csoportos és közösségi rendezvények lebonyolítására használnak.

Szakmai munka

2014-ben a Gyermekjóléti Szolgálat gondozási eseteinek száma – a szakellátásban lévő gyermekkel együtt – 613 fő volt. Területváltás miatt 2 fő családgondozóval többen dolgoztak az Irodában, ennek ellenére az egy családgondozóra eső esetszám emelkedést

mutat. A családok problémái - melyeket valamilyen módon kezelni kell, az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem halmozottan fordulnak elő. A kezelendő problémák nagyobb részében az anyagi és gyereknevelési és a szülők helytelen életviteléből adódnak (szenvedélybetegség, alkoholizmus, szülői felelőtlen, gyermeket veszélyeztető magatartás, szülők konfliktusos kapcsolata, felelőtlenégből adódó anyagi problémák, szülők megbízhatatlansága, gyermek érzelmi, értelmi elhanyagolása, lakókörnyezet elhanyagolása, higiéné hiánya). A gyermeknevelési problémák háttérében a nevelési gondok, hiányosságok állnak, részint a magatartászavar, részint a teljesítményzavar valamilyen formája. A gyermeket veszélyeztető probléma a szülők elhanyagoló magatartása, illetve a családtagok, a szülők konfliktusos kapcsolata.

A családgondozók 1825 esetben keresték fel a klienseket otthonukban, a gyermekvédelmi hatósági ügyintézésben 405 esetben működtek közre. A gondozásban nem részesülő gyermekek családjai leggyakrabban információt kértek. A segítő beszélgetéseket igénylő gyermekek, családok száma 1775 volt. Információnyújtás 1320 esetben történt, amelyek szakmai ismereteket nyújtó tanácsok voltak.

A munkatársak leterheltsége kb. 16 %-kal nőtt az előző évhez képest. Az új esetek száma 2014-ben 207 db volt. Az esetek több mint felét a jelzőrendszer kezdeményezte, a szülővel közösen 22 gyermek kereste fel az irodát, önkéntesen két gyermek kezdeményezett kapcsolatfelvételt.

A legtöbb esetben az alapellátás keretein belüli családgondozás elegendő a probléma megoldásához, havonta 1-4 alkalommal keresik fel a családokat. A családgondozás tervezett módon, határidő megállapításával történik. A családgondozónak az alapellátás során kísérletet kell tennie arra, hogy megnyerje a gyermeket, illetve szülője együttműködését. A Szolgáltatási Központ a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében kapcsolatot tart az oktatási intézménnyel, a védőnővel, szükség esetén továbbirányít. Sok családnál alakul ki családi-kapcsolati konfliktus, melyeknek szemtanúi, illetve résztvevői lehetnek a családban élő gyermekek.

A családlátogatások során a szülőket gyermeknevelési, életmód – és életvezetési tanácsokkal látják el, felhívják figyelmüket arra, hogy a gyermek azokat a szokásokat, magatartásformákat, értékeket viszi tovább magával, amelyeket a szüleitől átvesz. Ha a gyermek nem kap megfelelő mintát, nem lesz képes tekintettel lenni környezetére, könnyen sodródhat a disszocialitás felé. Fontos a szülők által a pozitív családmóddal kiépítése, mivel a család értékközvetítő rendszer. A család épsége, az otthon érzelmi biztonsága adhat jó alapot az identifikációs folyamatok számára.

A családgondozó munkája során alkalmazott módszerek:

- problémafeltáró beszélgetés,
- segítő beszélgetés,
- célzott beszélgetés,
- tanácsadás (életvezetési, mentális, jogi, pszichológiai).

Az alapellátásban gondozott gyerekek kapcsán jelzett problémák:

- Legnagyobb számban az iskolai hiányzás jelentkezik, azonban a tankötelezettség leszállítása miatt érezhetően csökkent az ilyen irányú jelzések száma.
- Iskolai magatartási problémák.
- Az óvodák elsősorban a gyerekek higiénés problémái miatt jeleztek, ezért felvették a kapcsolatot a területileg illetékes védőnővel és vele együtt látogatták meg a családot és a szakmai iránymutatás alapján készítették el a gondozási tervet.
- Szülői elhanyagolás.

- 14 éven felülieknél a szabálysértések és kisebb számban a bűncselekmények elkövetése.
- Az alapellátás megszűnésének oka lehet a családgondozás eredményessége, a 18. életév betöltése, valamint más településre történő költözés.
- Az ellátott család állandó lakcíme nem miskolci, sőt sok esetben az ország másik felében van, amely megnehezíti az intézkedések megtételét.

Egyre inkább elterjedté válik a problémás családok körében, hogy „vándorolnak” településről-településre. Néhány hétig, vagy hónapig élnek egy helyen. Mire megtalálják őket, megérkezik a hivatalos iratok és próbálják folytatni a máshol elkezdett gondozást, újra odébb állnak.

A gondozásba vétel csak egyik formája a segítségnyújtásnak, amely hosszú, hat hónapon túli kapcsolatot jelent egy-egy családdal.

Ezenkívül foglalkoznak olyan esetekkel is, - regisztrált esetek – amelyek nem igényelik az alapellátásba vételt, tanácsadással, információnyújtással, közvetítéssel segítik a családot a gyermekvédelmi problémák megoldásában.

A veszélyeztetettség tényezők:

Lakáskörülmények:

- Lakás és környékének rossz állaga, higiénés állapota,
- Túlzsúfolt lakás, lakóhely biztonsága,
- Élősködők és rágcsálók nagyszámú jelenléte.

Életmód:

- A szülő egészségi állapota (pszichiátriai betegség, tartós betegség, fogyatékoság),
- Szenvedélybetegség,
- Felügyelet hiánya,
- A szülők konfliktusos kapcsolata egymással,
- Alacsony jövedelem helytelen beosztása,
- Erkölcstelen életvitel.

Elhanyagolás:

- Testi elhanyagolás, éhezés, gondozási hiányosságok,
- Érzelmi elhanyagolás - ingerszegény környezet, szeretethiány, közömbösség,
- Értelmi elhanyagolás - nem kíséri figyelemmel a szülő a gyermeke iskolai munkáját.

Agresszió:

- Fizikai agresszió a gyermekkel szemben,
- Lelki agresszió a gyermekkel szemben,
- Felelőtlen, következtelen szülői magatartás a gyermeknevelésben.

Évről évre visszatérő probléma a tankötelezettség elmulasztása. A törvényi szabályozás, a tankötelezettség 16 évre történő leszállítása és fokozott családgondozás hatására az iskolába járási morál területén javulás mutatkozik. A hiányzások száma csökkent, ill. 50 óra alatt megállnak. A notórius hiányzóknál a fenti eszközök kevés javulást hoznak. A feljelentés, a pénzbírság ezen családoknál nem visszatartó erő.

Vannak deviáns viselkedésű gyermekek, ahol a háttérben gyakran a szülők elhanyagoló nevelése, agresszivitása, italozó életmódja, a gyermekekkel való kevés törődés és a helytelen nevelési attitűdök, kapcsolati problémák állnak.

A védelemben vétel, mint hatósági intézkedés a leggyakrabban a 14-17 éves korú gyermekek között fordul elő.

A gyermekek szociális válsághordozók lettek. A kedvezőtlen hatások (érték és normaválság) egyre több családban érzékelhetők. Az életvezetési problémák miatt növekszik a feszültség szintje és csökken a feszültségtűrő képesség.

A védelembevétel hatósági intézkedés, mégis vannak esetek, amikor a kötelezettségek teljesítése elmarad. Egyre jelentősebb gond a szülői és a gyermeki köteleességtudat, az együttműködés hiánya, a céltalanság, jövőkép nélküliség.

Amennyiben a veszélyeztetettséget hatósági kötelezéssel sem lehet megszüntetni, indokolt esetben a gyermeket a család gondozó javaslatára a gyámhatóság kiemeli a családból.

2014. évben szakellátásban 64 gyermek volt, ebből 1 csecsemő került ideiglenes hatállyal elhelyezésre. Ideiglenes hatályú elhelyezéssel 7 gyermek került szakellátásba, az együttműködés hiánya, illetve súlyos elhanyagolás miatt.

Problémát jelent, hogy a vérszerinti szülő körülményei nem javulnak, vagy új családot alapítottak, ahova már nem várják vissza a gyermeket.

2014. évben a családgondozók 9 alkalommal voltak elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson, amely 13 gyermeket érintett. Az átmeneti nevelt gyermekek éves felülvizsgálatainál rendszeresen megküldik az adatlapot (helyzetértékelés). A nevelőszülői tanácsadókkal is szorosabb a kapcsolat, rendszeresebb a közös családlátogatások.

Jelzőrendszeri együttműködés

A gyermekjóléti szolgálat feladatai közé tartozik az észlelő és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerését. Az észlelő-jelzőrendszer képezi a szolgáltatás egyik alappillért, mert az abban résztvevő szakemberek révén, a saját szakterületükön fellelhető, a családokkal és gyerekekkel kapcsolatos problémák jelzése során kerül a szolgálat látókörébe a megoldandó feladat. A jelzőrendszer egyúttal közös munkát is jelent, mert a problémák összetettsége miatt a megoldás is sokszor a szakterületek együttműködése során valósul meg.

Nagyon fontos szerepe van a probléma megoldásában a jelzőrendszeri tagok időbeni információinak és a megoldásban való aktív közreműködésnek.

A törvényi előírás kötelezővé teszi a szakmaközi megbeszélések összehívását. Ezeket a találkozók egy-egy meghatározott témakörben – a Diósgyőr - Vasgyári TSZK, Jedlik úti csoporttal együtt – a szakmai tapasztalatot cserélnék.

A Szolgálathoz legmagasabb számban az **oktatási intézményekből** érkeznek jelzések.

2014-ben 591 esetben, annak ellenére, hogy megszüntetésre került az ifjúságvédelmi feladatkör.

A **védőnőkkel** való kezdeti kapcsolat nem volt problémamentes, de sokat javult, hatékonyabb lett. Szakmaközi megbeszéléseken tisztázták, hogy az intézmény a Gyvt. és az Etikai kódex szabályai alapján dolgozik. Több védőnő is jelezte az együttes családlátogatás igényét, megállapodtak, hogy az első alkalommal közösen mennek ki, felmérik a problémát és a megoldási lehetőségeket

Házi gyermekorvosok ritkán jeleztek. A családdal történt kapcsolatfelvétel után, a probléma megoldására irányuló visszajelzéseket minden esetben megtették. Több esetben a

családgondozó kereste meg az orvost, hogy egy adott problémát több oldalról ismerhessen meg.

Egészségügyi intézményekből leggyakrabban a szülészeti osztályokról érkezik jelzés abban az esetben, amikor a csecsemő nem hazaengedhető.

Szabálysértésekről 2014-ben is magas számban érkeztek jelzések. Probléma, hogy több hónap, esetleg féléves csúszással érkeznek a hiányzásokról, szabálysértésekről a jelzések. A lehetséges beavatkozások körét (főleg a prevenciót), nagymértékben leszűkíti ez az adminisztrációs csúszás. Személyes kapcsolat hiányában levél és telefon útján tartják a kapcsolatot velük.

A **Pártfogói felügyelettel** szintén jó a kapcsolat, a családgondozókkal több esetben is konzultáltak, nem ritka a közös családlátogatás. A pártfogolt és védelembe vett eseteknél, még szorosabb az együttműködés.

A gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásainak beszámolója

A Gyvt. 94. § (3) bekezdés d) pontja előírja, hogy az a települési önkormányzat, amelynek területén negyvenezernél több állandó lakos él, illetve – ugyanennek a jogszabályi helynek a (4) bekezdésben foglaltak szerint lakosságától függetlenül - minden megyei jogú város, a törvény értelmében gyermekjóléti központot köteles működtetni.

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgáltatás alapfeladatain túl speciális szolgáltatásokat is biztosít, így:

- a kapcsolattartási ügyeletet,
- a készenléti szolgálatot,
- a kórházi szociális munkát,
- az utcai, lakótelepi szociális munkát.

Kapcsolattartási ügyelet

Az intézményt a speciális szolgáltatásokat is 2013 évhez képest már a kiszámíthatóság, az állandóság jellemezte. A kapcsolattartási ügyeleti szolgáltatás életében sem személyi, sem szakmai működtetésben változásra nem került sor.

A négy szolgáltatási központ (Arany, Kassai, Avas, Diósgyőr-Vasgyári és a Perecesi Területi Iroda) egységes szakmai irányelvek mentén biztosította a szolgáltatást. Az esetszámokat tekintve jelentős változás viszont nem volt tapasztalható (kapcsolattartásra 2010-ben 333, 2011-ben 366 még 2012-ben 389, 2013-ban 476, 2014-ben 334 alkalommal került sor, az összes szakmai tevékenység 2010-ben 985, 2011-ben 948, 2012-ben 1032, 2013-ban 1330, 2014-ben 1061). Az adatok azt mutatják, hogy 2010-től évről-évre emelkednek a számok, de 2014-ben enyhe csökkenés figyelhető meg.

A kapcsolattartások száma a Diósgyőr-Vasgyári TSZK-ban 2014-ben 206 volt, amíg a másik három TSZK-ban együttesen volt 128.

2014. évben az esetszám 41, kapcsolattartások száma 344, szakmai tevékenység összesen 1061 volt.

Készenléti ügyelet

A készenléti szolgáltatás célját és tartalmát a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM. rendelet 7/D. §-a szabályozza:

„A készenléti szolgálat célja, a gyermekjóléti szolgáltatást ellátó intézmény nyitva tartási idején túl (éjszaka, hétvégén és ünnepnapokon) folyamatosan biztosítsa gyermekjóléti

szakember elérhetőségét abból a célból, hogy krízishelyzet esetén a gyerek ne maradjon segítség és ellátás nélkül.”

A készenléti szolgálat a limitált időkeretben működő gyermekjóléti szolgáltatás elérhetőségének meghosszabbítását jelenti. Szakmai tartalmában nem hordoz többletet a gyermekjóléti szolgáltatáshoz képest, csupán annak a lehetőségét teremti meg, hogy a gyermekjóléti szolgálat nyitvatartási idején túl, szükség esetén, a gyermek biztonsága érdekében ezek a szolgáltatások mozgósíthatóak legyenek.

A szolgáltatást ellátó dolgozó munkája során feljegyzést készít, jelző-, és visszajelző lapot használ, munkanapló jelenléti ívet vezet. Megtett intézkedését követő első munkanapon jelez a területileg illetékes családgondozónak. A szolgáltatásról való tájékoztatást az intézmény szolgáltatási központjain keresztül is próbálta, próbálja eljuttatni minél szélesebb körbe. A családgondozók kliensek felé történő tájékoztatásán túl, az intézmény szolgáltatási központjaiban is kifüggesztésre került a szolgáltatás tájékoztatója és igénybevételeinek lehetőségei.

A szolgáltatásban résztvevő szakemberek (5 fő) a szolgáltatást készenlét formájában, megfelelő ügyeleti beosztás mellett, külön megbízási szerződés keretében és önálló díjazás ellenében látják el.

A 2014. év szakmai munkájának tapasztalatai

A készenléti szolgálat munkatársai hűen alapelvekhez, egyetlen gyermeket sem hagynak az utcán. Nehézséget okozott, hogy az elhelyezéseknél a városban található átmeneti otthonok egyre kevesebb segítséget tudnak nyújtani, ennek ellenére a szolgálat intézkedései eredményesek voltak, megnyugtató módon tudták a krízisben lévő családok esetkezelését megoldani. Az esetek száma mutatja, hogy az intézmény nyitvatartási idején túl is szükség van erre a gyermekjóléti szolgáltatásra.

Nagy segítséget jelentett, hogy saját intézmény működtetésében van a miskolci Gyermek Átmeneti Otthona és a Családok Átmeneti Otthona. A kríziskezelés szempontjából olyan megállapodást tudtak kötni, amely biztosítani képes a bajba került lakosság számára az elhelyezést, ha más megoldás már végképp nem maradt. Több esetben előfordult, hogy a rendőrség, illetve a védőnői szolgálat kért segítséget a szolgálat munkatársától. A lakosság részéről is több esetben érkezett segítségkérő telefon. A jelzések túlnyomó részénél azonnali segítségnyújtásra került sor, a többi esetben továbbirányítás történt a területileg illetékes családgondozóhoz.

A szolgáltatás mutatói:

A készenléti szolgáltatás forgalomszáma: 75, a megkeresések száma: 22.

Kórházi szociális munka

Az együttműködés a Borsod Abaúj Zemplén Megyei Kórház Gyermekegészségügyi Központjával (továbbiakban: GYEK) 2004-ben kezdődött. Kezdetben onkohaematológiai betegek ügyében járt el az intézményi kórházi szociális munkás, majd az évek során kiszélesedett a feladatellátás a GYEK további 7 osztályára.

Beavatkozási indokok a következők voltak:

1. Elhanyagoltság,
2. Szülői gondatlanság,
3. Szülői kooperáció hiány, gondozáson, illetve orvosi kontrollon való megjelenések elmulasztása,
4. Gyermek számára elégtelen veszélyeztető életkörülmények,
5. Elhanyagoló szülői magatartás, illetve ingerszegény környezet okozta ártalmak,

6. A kórházi házirend akár szándékos figyelmen kívül hagyása, higiénés követelmények be nem tartása,
7. Gyermekbántalmazás, illetve több - szándékosnak tűnő - ételszerűtlen körülmények közt történő sérülés.

Az osztályokon megvalósult a betegek és családjaik részére a szociális információnyújtás és tanácsadás, a hivatalos ügyekben való segítségnyújtás, gyermek veszélyeztetése esetén jelzés továbbítása, érzelmi támogatás a betegséggel együtt járó krízis feldolgozásához.

A gyermekek hazakerülésének elősegítése, vidéki kiskorú esetén az illetékes családgondozóval való kapcsolattartás biztosítása egyéni esetkezelés módszerével.

A Szülészeti- és Nőgyógyászati Osztályon a betegekkel és kismamákkal, két-három alkalommal találkoztak, így a munka túlnyomó részét az információnyújtás, segítő beszélgetés, lelki, mentális tanácsadás tette ki, továbbá szükség esetén az újszülött gyámságával kapcsolatos ügyintézés jelentette. Indokolt esetben a területileg illetékes gyámhatósággal való kapcsolatfelvétel, az újszülött megfelelő körülmények közé történő segítése, környezettanulmány kérése a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálattól, illetve a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésének kezdeményezése is feladat volt.

Koraszülött osztály: tanácsadás, krízisintervenció.

GYEK esetszám: 149 – forgalomszám: 481, Szülészeti-nőgyógyászat esetszám: 67 - forgalomszám: 243.

Utcai és lakótelepi szociális munka

A MESZEGYI, mint gyermekjóléti központ – a Gyvt. 40. § (3) bekezdés a) pontja szerint utcai és lakótelepi szociális munka speciális szolgáltatást nyújt. 2014. áprilisig 4 főállású közalkalmazottal - az év folyamán két kolléga munkaviszonya megszűnt az intézménynél - így jelenleg 2 fő utcai szociális munkás látja el a város közigazgatási területén a feladatot.

2014. évben megvalósított szakmai feladatok

A gyermekek veszélyeztetettségét észlelő- és jelzőrendszer tagjaival, társintézményekkel való kapcsolattartás fenntartása. A belvárosi, az avasi és a görömbölyi közösségi rendőrökkel, heti rendszerességgel járták be az illetékességi területüket. Minden esetben csatlakoztak hozzájuk a rendészet ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott dolgozói.

Tevékenységeik:

- Kiskorú gyermeket nevelő hajléktalanok felkutatása az Avashoz tartozó területen hat alkalommal, a Miskolci Önkormányzati Rendészet segítségével.
- Közös terepmunka a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályával, a Miskolci Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Ifjúságvédelmi- és Bűnmegelőzési Alosztályával és a Közrendvédelmi Osztályával, valamint az Avasi Rendőrőrssel, továbbá a Miskolci Önkormányzati Rendészet Közterület Felügyeletével „Ifjúságvédelmi őrzőjárat” keretén belül.
- Az intézményben beindított, működő programok népszerűsítése, hirdetése, összekötve tanácsadással, információnyújtással.
- Az utcáról bevont csellengő gyermekeknek alacsonyküszöbű szolgáltatás biztosítása októbertől, szerdánként 16.00- 20.00 óráig az Avasi TSZK épületében.
- A Diósgyőr-Vasgyári Szakképző Iskola Kollégiumában a „problémásnak” ítélt fiataloknak alkalomszerű foglalkozások tartása, alkohol és drogfogyasztás témakörében.
- Erzsébet Tábor szervezésében és lebonyolításában való részvétel.

- Ehhez kapcsolódóan négy alkalommal délutáni programok szervezése a résztvevő gyerekeknek ismerkedés céljából.

A gyermekjóléti szolgáltatás további tevékenysége, tapasztalatai

Fejlesztőpedagógiai szolgáltatás

Az ellátást igénybe vevő gyermekek, felnőttek, szülők számára fejlesztőpedagógiai foglalkozás, gyógypedagógiai foglalkozás, tanulás módszertani tréning, korrepetálás, tanácsadás, informálás, prevenció foglalkozás, kompetencia-fejlesztés, ismeretbővítés, kirándulások szervezése, lebonyolítása, szakemberekkel megbeszélés, információ csere, esetmegbeszélés történik. Az éves forgalomszám 661 volt, egyéni fejlesztésen 24 fő jelent meg, 1 fő felnőtt (írás-olvasás tanítás). Növekedett az önkéntes, külsős megkeresések száma, ezért is csökkenhetett a lemorzsolódás a foglalkozásokról.

A jelzések okai: tanulás technikai kérdések, diszlexia, diszkalkulia, részképesség zavar, autisztikus tünetek, önértékelési gondok, rossz szociális körülményekből fakadó tanulási problémák.

Csoportos foglalkozás: iskola-előkészítő csoport. Avasi TSZK- Dialóg Egyesület felkérésére, 10 hónapos program, 7 fővel működött.

Pszichológiai, jogi tanácsadás

A pszichológiai tanácsadást 2 külsős szakember látja el, amelyet a 0-18 éves korosztály vesz igénybe. Oka lehet a gyermek-, fejlődési, életviteli, magatartási - tanulmányi problémái, a család rendszertelen működése, a gyermeket veszélyeztető tényezők megléte.

A jogi tanácsadást az esetek nagy részében a felnőtt korú lakosság veszi igénybe. Nagyrészt itt is a szolgálat látókörébe került kliensek keresik fel az intézmény jogászát. Az esetek többségében családjogi és lakhatással kapcsolatos esetekben kérnek tanácsot az ellátottak.

Mindkét szolgáltatást jogszabályi előírás alapján, teljes kihasználtság mellett működteti az intézmény, amelyeket térítésmentesen vehetnek igénybe a kliensek.

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása

Általában védőnői jelzések érkeznek a várandós anyákról. Itt hetente legalább egyszer, de szükség szerint gyakrabban is egyeztetik a rendelkezésre álló információkat, közösen kidolgozott cselekvési terv szerint, a terhesgondozással összehangolva végzik a családgondozást.

Komoly problémát jelent, hogy az anyák gyakran az első időszakban eltitkolják terhességüket, így a várandósság első felében szükséges terhesgondozáshoz, felkészítéshez családgondozói segítséghez nem jutnak.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a többség a család támogatására számíthat, csak néhány esetről tudják a szakemberek, hogy a legminimálisabb együttműködés sem tapasztalható a várandós anya részéről. A szülést követően az anya rendszertelenül jár tanácsadásra, a csecsemő ellátása területén súlyos hiányosságokat tapasztaltak a családgondozók, amelyek miatt a családból való kiemelés elkerülhetetlennek tűnhet.

Fontosnak tartja a szolgálat a prevenciót, a gyakori felvilágosító tájékoztatást, hogy a gyermekvállalás felelős családtervezés keretében valósuljon meg

A szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozását illetően az alábbi tevékenységek a jellemzőek:

Az intézmény segítséget nyújt a szülés előtt álló anya, illetve a csecsemő ellátásával kapcsolatos tájékoztatásban, illetve ezekhez való hozzájutásban. Felveszik a kapcsolatot a védőnővel, folyamatosan kapcsolatot tartanak a közvetlen környezetében található

családtagokkal. Szükség esetén intézkednek az átmeneti elhelyezést nyújtó intézménynél, adományokból próbálják támogatni a kismamákat (hogy a gyermek érkezéséhez tudják biztosítani a szükséges körülményeket).

4.2. Gyermek Napközbeni Ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvétel elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Miskolc város területén a bölcsődei ellátás 10 telephelyen, 756 férőhellyel biztosított.

- Napsugár Bölcsőde 56 férőhely
- Dobó Katica Bölcsőde 84 férőhely
- Petneházy Bölcsőde 56 férőhely
- Kilián Bölcsőde 84 férőhely
- Heim Pál Bölcsőde 84 férőhely
- Margaréta Bölcsőde 84 férőhely
- Diósgyőri Bölcsőde 84 férőhely
- Katica Bölcsőde 56 férőhely
- Mesemalom Bölcsőde 84 férőhely
- Napraforgó Bölcsőde 84 férőhely

A kihasználtsággal kapcsolatos adatok 2014. évben:

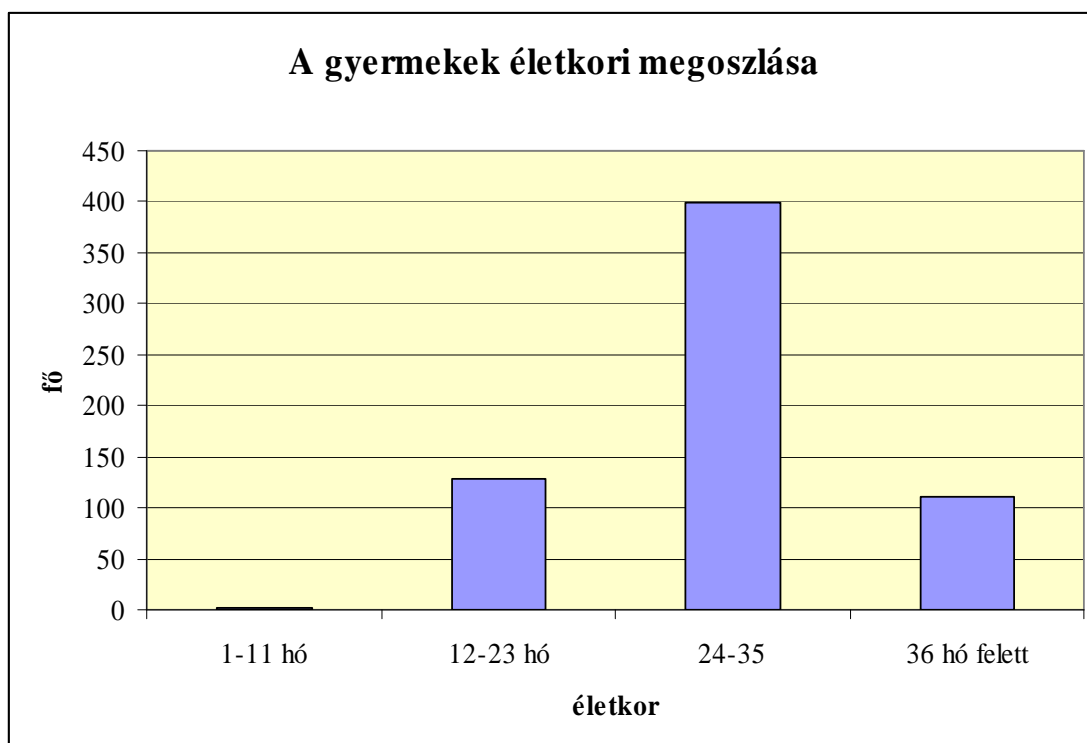
Nyitvatartási napok száma: 239.

Az éves kihasználtság:

- a férőhely számhoz viszonyítva 83,56 %

Férőhely-gazdálkodási stratégia

A bölcsődei férőhelyekkel kapcsolatban megállapítható, hogy a korábbi évekhez hasonlóan folyamatos volt az igény a bölcsődei ellátásra.

Személyi feltételek

- bölcsődei szakdolgozók száma: **147 fő**
- technikai dolgozók száma: **75 fő, ebből:**
 - konyhai dolgozók száma: 33 fő,
 - mosodai dolgozók száma: 8 fő,
 - ügyviteli dolgozók száma: 2 fő,
 - takarítónői dolgozók száma: 30 fő
 - részmunkaidőben foglalkoztatottak száma: 1,5 fő.

Egyéb plusz bevételt eredményező szolgáltatások

- Vendég (nyugdíjas stb.) étkező 3627 adag
- Egyéb idegen étkező 7820 adag
- Gyermekfelügyelet, játszócsoport étkezés 410 adag
- Családi napközi étkeztetés 1860 adag
- Játszócsoport 34 fő (havi átlag)

Bölcsőde szakmai munkája

- Gyermekek felvétele, beszoktatások, családlátogatások,
- Szülőkkel történő kapcsolattartás, szülői értekezlet,
- Szülőcsoportos beszélgetések,
- Nyíltnapok, családi programok szervezése,
- Szülői fórumok,
- Játszócsoport, gyermekfelügyelet biztosítása.

Szakmai kapcsolattartás

- Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat,
- Magyar Bölcsődék Egyesülete,

- Társintézmények, pl. óvodák,
- Szakképzést folytató középiskolák,
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormány Hivatal Munkaügyi Központ,
- Védőnői szolgálat,
- Gyámhivatal,
- Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara,

Intézményen belül a gyermekjóléti és családsegítés telephelyeivel egyre szorosabb és hatékonyabb a bölcsődék munkája, melyet erősít a bölcsődei szociális munka és a több bölcsődében is előforduló családon belüli nehézségeknek, melyek megoldásához elengedhetetlen a két ellátási forma összefogása.

A bölcsődék általában jó partneri viszonyban vannak a közelükben lévő óvodákkal. A lehetőségektől függően részt vesznek egymás rendezvényein, pl. óvodába történő beiratkozást megelőző szülői értekezleteken, óvodai gyermeknapon, vidám előadásokon a nagyobb gyermekekkel, a megújult bölcsődék átadó ünnepségein, stb.

Gyermekvédelem a bölcsődében

A 2013. évben elindított bölcsődei szociális munka tovább folytatódott 2014-ben. A szülők és a bölcsődei dolgozók igényeitől függően változó intenzitással. A szociális munkások általában részt vettek a beiratkozást megelőző szülői értekezleteken, rendszeres időpontokban megjelentek a bölcsődékben és felvették a kapcsolatot a szülőkkel, segítették a kisgyermeknevelőket a felmerülő kérdések megoldásában.

Több esetben volt szükség a gyermekjóléti szolgálat közbenjárására.

Szakmai tanácsadás

- Rendszeresek a bölcsődelátogatások, pl. a dolgozói létszám egyeztetése céljából, a felmerülő szakmai kérdések tisztázása miatt, a vizsga előtt álló tanulók felkészítésével kapcsolatos kérdések megbeszélései, a vizsgahelyszínek megtekintései,
- Önkéntes közösségi szolgálatra jelentkező középiskolás tanulók koordinálása,
- Gyakornoki, mentori feladatok támogatása,
- A bölcsődevezetőkkel és a szakdolgozókkal való személyes és telefonos egyeztetések is folyamatosan zajlanak.

Rendezvények

- Bölcsődei Szakmai nap
- Gyermeknapok a bölcsődéseknek és az intézmény dolgozóinak
- Nyílt napok

Az intézmény által végzett egyéb feladatok

Terepintézményi feladatok

Az intézmény a szakirányú felső-, és középfokú intézmények hallgatói, tanulói számára biztosít szakmai gyakorlati helyszínt. 2014-ben is több mint 200 fő hallgató számára nyújtottak segítséget. Megkezdődött az intézmény telephelyeinek regisztrációja a Borsod-Abaúj-Zemplén Kereskedelmi és Iparkamara által.

A 2013-2014. tanévben együttműködési megállapodásokat kötöttek a középfokú oktatási képzőhelyekkel:

- a KLIK által fenntartott Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakközépiskola,
- MENTOR Gimnázium és Szakképző Iskola,
- MIOK József Nádor Gimnázium és Szakközépiskola,
- Krúdy Oktatási Központ miskolci kihelyezett csoportja.

A 2014-2015. tanévtől felkészültek a tanulók egyéni tanulói szerződéssel történő fogadására azokon a szakmacsoportokon, amelyek gyakorlati moduljait teljes egészében az intézmény tudja biztosítani. Ebben a tanévben három osztály diákjaival kötöttek ilyen szerződést:

- A Ferenczi Sándor Egészségügyi Szakközépiskola kisgyermekgondozó – nevelő 13. évfolyamos csoportjával (28 fővel) és a 14. évfolyamos csoportjával (31 fővel)
- A Szemere Bertalan Gimnázium Szakképző Iskola szociális gondozó – és ápoló 10-es csoportjával (17 fővel)

A gyakorlatok szervezésével kapcsolatos adminisztrációs feladatok folyamatosak.

Felsőoktatási intézményekből érkező hallgatókat egyéni megállapodásoknak megfelelően tudják fogadni, a képzőhelyek tematikájának megfelelő feladatokat és szakmai támogatást biztosítva.

4.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni.

A gyermek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani.

Családok és Gyermek Átmeneti Otthona (3515 Miskolc, Egyetem u. 1.):

4.3.1. Családok Átmeneti Otthona

A Családok Átmeneti Otthona (a továbbiakban: CSÁO) határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A működési engedély szerint a szakmai egység 40 férőhelyes (3 csoport) átmeneti otthon, mely a gyermekjóléti alapellátás keretében gyermek átmeneti gondozását biztosító családok átmeneti otthona.

Személyi feltételek

Az átmeneti otthonban az alábbi szakmai létszám biztosított: 1 fő szakmai vezető, 2 fő családgondozó, 1 fő szakgondozó, 3 fő gondozó.

Tárgyi feltételek

2014-ben a Gyermek Átmeneti Otthonának (a továbbiakban: GYÁO) 10-es csoportja a CSÁO 14-es csoportjával helyet cserélt, így az épületrész alsó, földszinti részén a GYÁO

csoportjai találhatók, egymásból átjárható elhelyezéssel, a felső szinten pedig a CSÁO két csoportja működik, szintén az átjárhatóság biztosításával.

Az év során a rendszeres karbantartás megtörtént (tisztasági festés, felmerült problémák elhárítása).

Szakmai munka

Az Otthon szakmai munkájánál az alábbi szempontokat és követendő feladatokat tervezték és valósították meg:

- Az Otthon családgyógyozói, gyogyozói tevékenységének minél magasabb szintű megoldása, családgyogyozó és gyogyozó kompetencia határainak erősítése.
- A szakmai közösség tagjai képzésének, továbbképzésének figyelemmel kísérése, elősegítése.
- Az Otthon szakmai munkáját, fejlesztését elősegítő pályázatok figyelemmel kísérése, kihasználása.
- Az Otthon szakmai kapcsolatának további szélesítése, ápolása a gyogyozottak magasabb szintű ellátása, gyogyozása érdekében.
- A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Országos Módszertani Családok Átmeneti Otthonával szoros az együttműködés a Tandem szakmai program keretei között, illetve a felvételt kérők regisztrációs lapjának kitöltésben való együttműködés
- A gyogyozottak életkörülményeinek, életminőségének további javítása, az önállóság növelése mellett.
- A gyogyozottak kulturális hátrányainak folyamatos csökkentése.
- A gyogyozottak szabadidős tevékenységének megszervezése, irányítása, segítése.
- A gyogyozottak megfelelő testi, lelki, egészségi állapotának fejlődését elősegítő előadások, foglalkozások szervezése.
- A gyogyozottak munkahely keresésének, munkavállalásának eredményességét növelő foglalkozások, tréningek szervezése. Együttműködés a Megyei Munkaügyi Központtal.
- A gyogyozottak „kigyogyozását”, kihelyezését, tartós lakhatásának megoldását elősegítő lehetőségek széles körű kihasználása.
- Megfelelő felkészülés a különböző szakmai, munka- és balesetvédelmi ellenőrzésekre.
- Minden, az év folyamán felmerülő feladat magas szintű megoldása, a kompetenciahatárok betartása mellett.
- Zsebpénzkezelés.
- Raktárkezelés, felvételezés, utalványoztatás, selejtezés.
- Családias ünnepek, szabadidős programok, kulturális rendezvények, kirándulások, táborozások szervezésének koordinálása lebonyolítása.
- Bérlet- és autóbuszjegy igénylésével, vásárlásával, elszámolásával együtt járó feladatok.
- Az Otthonba érkező gyogyorlósok munkájának segítése, koordinálása, értékelése.
- Étkezési igény, élelemigény megrendelése a hétfégi és ünnepi főzésekhez, sütésekhez.
- Az Otthon és a tárolók dekorációs tevékenységének folyamatos szinten tartása, frissítése.
- Szociális intézményekkel kapcsolatok építése, erősítése.
- A gyermekek iskolai munkájának segítése.

Folyamatosan fogadták a főiskolai és szakiskolai hallgatókat, akikkel szakterületüknek megfelelően az intézményben dolgozó munkatársak nyújtottak segítséget gyakorlatuk elvárásainak teljesítéséhez.

A családgyogyozók az intézmény kapcsolatrendszerét folyamatosan fenntartják, a jelzőrendszer tagjaival a kialakított viszonyt bővítik, nagy figyelmet fordítanak a már meglévő együttműködések fenntartására, szorosabbá tételére.

Az átmeneti gondozottakkal kapcsolatos statisztikai adatok a férőhely kihasználtság és a gondozási napok tekintetében a 2014. évben:

2014-ben az otthonban az átmeneti elhelyezettek, gondozottak száma: **90 fő**

- melyből:
- szülő: **13 fő**
 - várandós anya: **4 fő**
 - gyermek: **30 fő**

Az átmeneti gondozottak gondozási (ellátási) napjainak száma: **13771 nap**

A gondozottak gondozási napjainak átlaga: **13.771 nap/365 nap = 37,72**

A gondozásból kikerült gyermekek száma: **32 fő**

- szüleivel kiköltözött: **28 fő**
- gyermekvédelmi szakellátásba: **3 fő**
- egyéb okok miatt: **1 fő**

A 2014. december 31-én nyilvántartott gondozottak száma: **39 fő**

- szülő: **14 fő**
- gyermek: **25 fő**

Az átmeneti ellátott gondozottak összetételére vonatkozó 2014. évi statisztikai adatok a családgondozás vonatkozásában:

Ellátott gyermekek száma az ellátás kezdeményezője szerint:

Szülő	11 fő
Várandós anya	3 fő
Más intézmény: (gyermekjóléti családsegítő oktatási intézmény)	16 fő
Összesen	30 fő

Ellátott gyermekek száma korcsoport szerint

0-3 év	11 fő
4-5 év	7 fő
6-13 év	9 fő
14-17 év	3 fő
Összesen	30 fő

Szabadidős programok

Több szabadidős programot – többek között kirándulást Lillafüredre, Ónodba és Ómassára - szerveztek a családok részére.

Nyári programjaik célja: az egészséges családi kapcsolatok kialakítása, segítése, a szülő-gyerek kapcsolat javítása. Értékrend közvetítése, a gyermeknek családtagokkal és társaival való viszonyának javítása.

Karácsonyi és szilveszteri programok szervezése, kutyaterápiás foglalkozások valósultak meg.

4.3.2. Gyermekek Átmeneti Otthona

A Gyermekek Átmeneti Otthona (a továbbiakban: GYÁO) 2000. január 1. napjától határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A szakmai egység 24 férőhelyes átmeneti otthon, amely a gyermekjóléti alapellátás keretében átmeneti gondozást biztosító bentlakásos gyermekintézmény.

Személyi feltételek

Az átmeneti otthonban az alábbi szakmai létszám biztosított: 1 fő szakmai vezető, 2 fő nevelő, 6 fő gyermekvédelmi asszisztens, 3 fő gyermekfelügyelő, 1 fő családgondozó, 1 fő fejlesztőpedagógus, 1 fő gyermekvédelmi ügyintéző.

Tárgyi feltételek

A Gyermekek Átmeneti Otthona felépítése alapján 2, 12+12 fő elhelyezésére szolgáló gyermekcsoportból áll. Mindkét gyermekcsoportban 4 szoba (2-4 ágyas), fürdőszoba, wc, konyha, ebédlő, nappali, nevelői szoba, raktár, spájz található. Az év során a rendszeres karbantartás megtörtént (tisztasági festés, felmerült problémák elhárítása). A humanizált környezet biztosítja a gyermek egyéni életterét, személyi tulajdonának védelmét, a gyermek biztonságát, egyéni tevékenységeinek terét.

2014. január 01-jétől a Miskolc, Egyetem út 1. szám alatti épületben a gyermekjóléti alapellátás keretében gyermekek átmeneti gondozását biztosító két szakmai egység (CSÁO, GYÁO) különváltan működik a gyermekvédelmi szakellátás otthonot nyújtó ellátás keretében működő gyermekotthonoktól, amelyek állami fenntartás alá kerültek. A két, egymástól független intézmény az épület megosztásával bonyolítja feladatellátását. Az eltérő szakmai profil megjelenítésének érdekében az átmeneti otthonoknak helyet adó épületrész külön bejárat igénybevételével érhető el.

Szakmai munka

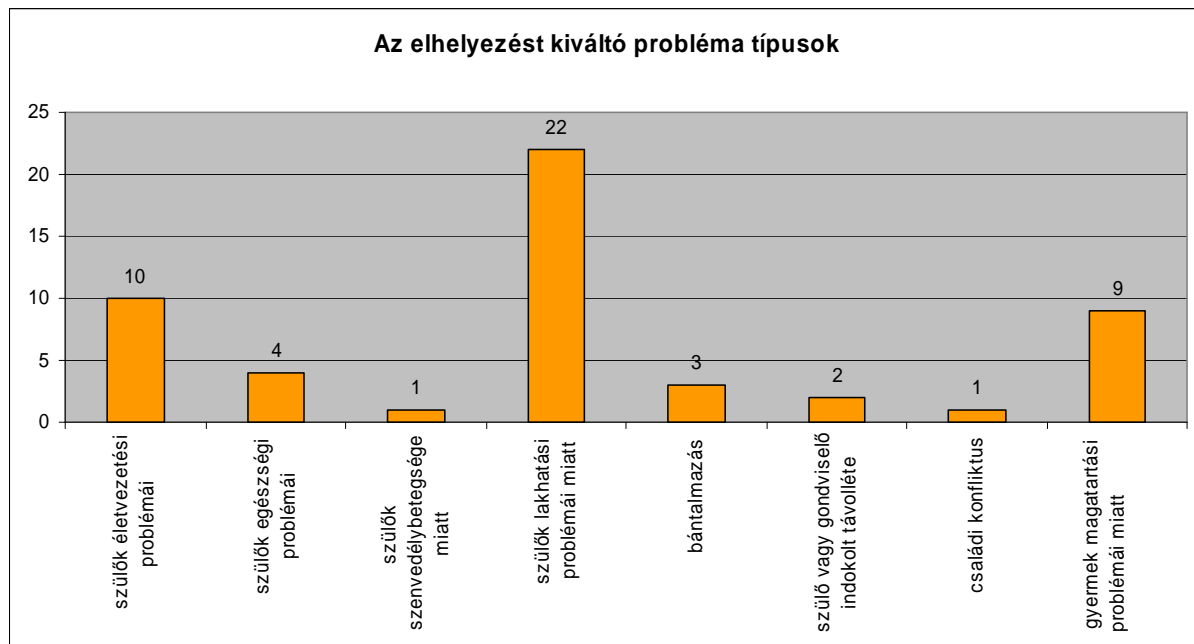
Azok a gyermekek vehetik igénybe az átmeneti gondozást, ahol a családban történő nevelést a szülők egészségi körülményei, lakhatási- életvezetési problémái, vagy indokolt távollétük miatt nem lehet megoldani, speciális segítséget nyújtva a szociálisan, mentálisan teljesítőképességük határára sodródott szülőknek, gyermekeknek problémáik időben történő felismerésében, kezelésében. A gyermekek átmeneti otthonában történő elhelyezés a szülő

kérelmére, vagy beleegyezésével történik, a szülői felügyeleti jogokat nem érinti, az ellátás feltétele a megállapodás megkötése.

2014. évben 59 alkalommal kerültek be újként gyermekek az Otthonba. Az elmúlt időszakban is a lakhatási problémák, az elégtelen lakhatási körülmények okozták a legtöbb gondot, de 41 gyermeket sikerült hazagondozni családjához.

68 gyermek részesült ellátásban, 4876 gondozási nappal, az átlaglétszám 13,35 fő.

Az elhelyezést kiváltó problématípusok 2014. évben az alábbiak szerint alakultak:

Szabadidős Programok

Az intézmény az ellátottak érdekében „MANÓ TÁBOR”-t szervezett. Megünneplésre kerülnek a születésnapok, rendszeresen megszervezik az ünnepi összejöveteleket.

5. Szakmai ellenőrzések

Az elmúlt év során minden telephelyre kiterjedő, átfogó szakmai ellenőrzés nem történt.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2014. március 5. és április 10. között szakmai ellenőrzést végzett a MESZEGYI bölcsődéiben, a Családok Átmeneti Otthonában és Gyermek Átmeneti Otthonában.

A bölcsődék esetében helyszíni jegyzőkönyv készült, de az ellenőrzés lezárására nem került sor, mert a módszertani ellenőrzés még a mai napig nem történt meg.

A Családok Átmeneti Otthonában és Gyermek Átmeneti Otthonában 2014. március 27. napján került sor a hatósági ellenőrzésre, melynek keretében adatlapos tájékoztató és helyszíni szemle megtartására is sor került.

A Hivatal a BOC/01/1283-3/2014-s számú, valamint a BOC/01/1284-3/2014-es számú végzésében elrendelte a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény Családok Átmeneti Otthona és Gyermek Átmeneti Otthona hatósági és szakmai-módszertani ellenőrzését. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság részéről a szakmai ellenőrzésre 2014. november 11. napján került sor.

A Hivatal ellenőrzése során feltárt hiányosságok felszámolását célzó végzései alapján intézkedési terv készült, részben az intézmény kompetencia körébe tartozó tárgyi hiányosságok felszámolásra kerültek, részben fenntartói intézkedés történt az épület állagának megóvása érdekében, így különösen:

- a penészes falak megszüntetése érdekében az épület részleges tetőszigetelése,
- ereszcsonna hálózat részleges cseréje,
- szilikon hőszigetelő csík beépítésével a nyílászárók utólagos hőszigetelése.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény bűnmegelőzési tevékenysége

A bűnözés és a veszélyeztetettség alakulása, a bűncselekménnyel kapcsolatos statisztikai adatok elemzése, a bűncselekmények elkövetésének okai:

Bűnelkövetések száma: 97

- ebből a fiatalkorúak száma: 62 fő
- ebből a gyermekkorúak száma: 35 fő

Szabálysértések száma: 120

- ebből a fiatalkorúak száma: 90 fő
- ebből a gyermekkorúak száma: 30 fő

Sértetté válások száma: 37

Kiskorúak veszélyeztetettsége: 2524 gyermek esetében

Fiatalkorúak veszélyeztetése: 1755 gyermek esetében

Családon belüli erőszak előfordulása: 127 esetben került megállapításra.

A bűnmegelőzési tevékenység átfogó bemutatása

Az intézmény az előző évekhez hasonlóan nagyon fontosnak tartja a prevenciós tevékenységet. Az egyes szervezeti egységek prevenciós munkáját segítik a stratégiai igazgatóságon dolgozó munkatársak is, akik összefogják, koordinálják ezt a tevékenységet.

Az elmúlt évben több olyan programot szerveztek, amelyek elsődlegesen a bűnmegelőzést célozták meg, de számos olyan prevenciós tevékenység is folyt az intézményben, amelyek a gyermekek helyes szocializációját igyekeztek segíteni.

A gyermekek számára szervezett programok mellett megszólították az intézmény felnőtt – idős – ellátottait és belső képzés keretében segítették a dolgozók ismeretanyagának bővítését.

Az intézmény referensének feladatai:

- „Legyetek jók, ha tudtok!” komplex bűnmegelőzési modellprojekt beindítása, a 2014. évi tematika kidolgozása, a megvalósításához szükséges anyagi támogatás megszerzése, a program menedzselése, irányítása, összefogása, dokumentálása.
- Belső képzések kidolgozása az áldozattá-, elkövetővé válás; bűnmegelőzés témakörében célcsoport specifikusan, az igényeket felmérve.
- Az ellátottaknak szóló képzések megtartása az áldozattá-, elkövetővé válás; bűnmegelőzés témakörében.
- Működő, aktív, élő, partneri kapcsolat kialakítása az önkormányzat, illetve a különböző társszervek közbiztonságért felelős szakembereivel.

A „Legyetek jók, ha tudtok!” komplex bűnmegelőzési modellprojekt beindítása megtörtént. A program mindhárom modulja megvalósításra, bővítésre került 2014-ben is. Az önkormányzat a programot 2014-ben 2 millió forinttal támogatta.

I. MODUL	II. MODUL			III. MODUL	
Bűnmegelőzési órák - drogprevenációs nap	Kortárs-segítő képzés			Családi játszóházak	
	Kortárs csoport I.	Kortárs csoport II.	Sorstárs-segítő képzés	Reintegrált családok utánkövetése	Családi játszóházak

A bűnmegelőzési órák keretében 20 miskolci osztályban, osztályonként 8 alkalommal kerültek kapcsolatba. Az iskolák igazgatóinak visszajelzése pozitív volt, a 2014/2015-ös tanévben is igényt tartanak a foglalkozásokra, újabb osztályokban. A programban eddig részt vevő oktatási intézmények mellett szeptembertől bekapcsolódott öt avasi iskola is.

A kortárs-segítő képzés keretein belül 2014. évben is két csoport indult. Az évek óta képzésben részt vevő fiatalok csoportjának elsődleges célja egy újabb film elkészítése az áldozattá/elkövetővé válás megelőzése témakörében, a másik csoport elsődleges feladata pedig újabb kortárs-segítők képzése.

A sorstárs-segítő képzés is beindításra került 2014. évben, reagálva a helyi megnövekedett igényekre. A képzést a „Legyetek jók, ha tudtok!” komplex bűnmegelőzési modellprojekt biztosította együttműködve a TámaszPont Egyesülettel.

Az eredetileg tervezettnél sokkal több személyes alkalom szerveződött a kortárs-segítő képzésben résztvevő filmezős csoporttal, ezek a legtöbb esetben több órás, hétvégi foglalkozások keretein belül kerültek lebonyolításra.

A 2014-es év „különlegessége” volt, hogy a képzésbe bevont minden fiatal - akár a kicsikhez, akár a nagyokhoz, akár a sorstárs-segítő képzés csoporthoz tartozott -, segített több nagy volumenű rendezvény, játszóház szervezésében, lebonyolításában (jótékonysági koncert, 2 drogprevenációs nap, KEF világnap, hátrányos helyzetű gyerekek korrepetálása stb.).

A családi játszóházak modul 2014-es tematikájában komoly változás volt megfigyelhető az előző évek tapasztalataihoz viszonyítva. Ebben az évben is két csoportot indítottak a modul keretein belül, ebből csak az egyik volt aktív játszóházi csoport.

2014-ben sikerült a korábban a programelembe bevont azon szülők munkaerő piacra való visszajuttatására megoldást keresni az Önkormányzat, illetve a Városgazda Kht. segítségével, akik komolyan gondolták a munka világába való reintegrációjukat.

A program segítségével munkát vállaló - 2013-ig a program keretein belül gondozott - szülők számára önszorgító csoport indult, elsősorban azzal a céllal, hogy munkába állásuk esetleges nehézségein át tudják őket segíteni, illetve hogy a projekt továbbra is valós, érezhető segítséget tudjon nyújtani szükség esetén ezen felnőtteknek.

Egy új játszóházi csoport került indításra, célzottan Miskolc egy, a bűnelkövetői szempontból kiemelten veszélyeztetett területén élő családok számára.

A modellprojekt 3 eleme megvalósításának forgalomszáma 2921 volt.

Az intézmény dolgozóinak, illetve az ellátotti körnek célcsoport specifikusan megtervezett, - minden esetben az adott területért felelős kapcsolattartókkal egyeztetett - belső képzések az eredetileg tervezett ütemezésnek megfelelően megvalósultak.

2014 tavaszán időskorú ellátottak, és segítők, míg 2014 telén az iskolai védőnők részére került megrendezésre egy-egy 4 alkalomból álló bűnmegelőzési előadás-sorozat.

Utcai és lakótelepi szociális munka

A prevenciós tevékenység célja a gyermek családban történő nevelésének elősegítése, szocializációjának támogatása, veszélyeztetettségének megelőzése. A bűncselekmények döntő többsége a tanítási idő után történik. A probléma kialakulásának legfőbb oka a szabadidő hasznos eltöltésének hiánya és a családi érdektelenség. A prevenciós szolgáltatás megelőzi/megelőzheti a veszélyeztető helyzet kialakulását.

A szabadidős foglalkozások alkalmával a fiatalok megfontoltabbá válnak, jobban átgondolják cselekedeteiket. A prevenciós lehetőségek során közvetett, illetve közvetlen információkat kapnak a bűncselekmények elkövetésének következményeiről és az elkövetéssel járó felelősségről, sokszor nem csupán primer, hanem szekunder prevenciót is folytatnak.

A területi szolgáltatási központok mindezen okokat figyelembe véve, rendszeresen szerveznek játszóházakat, családi játszóházakat, családi napokat, baba-mama klubokat, táborokat, csoportfoglalkozásokat stb. A **játszóházak, családi napok** elsősorban a közösségi kapcsolatok erősítését szolgálják. Lehetőséget adnak a gyermekeknek és szüleiknek, hogy közösen alkossanak, együtt éljenek meg örömteli pillanatokat, sikereket. Lássák gyermekeik sikerét. Lehetőség nyílik a számukra szervezett tematikus programelemeken keresztül problémáikat szakemberekkel megbeszélni, információt, tájékoztatást kapni, probléma megoldási módszereiket egymással megosztani.

A **baba-mama klubok** célja, a gyermekek közösséghez való szoktatása, a szülő – gyermek kapcsolat erősítése, a szülők közötti kohézió kialakulása, GYED, GYES időszaka alatt előforduló depresszió megelőzése. Fontos, hogy a klubszerű tevékenységek fix időpontban, rendszeresen működjenek tervezhető módon. A célcsoport első sorban a 3 év alatti gyermekekből és szüleikből, nagyszüleikből tevődik össze. A klub két tartóoszlopa az önszorgítás és a koordináció.

A programok jellemzően két irányban, a gyermekekre és a szülőkre fókuszálva alakulnak. Programelemek a gyermekek számára: kreatív foglalkozások (rajzolás, festés, gyurmázás), zene és mesehallgatás, ének és mondóka tanulás, ritmusfejlesztés egyszerű ütőhangszerekkel, ünnepek köré csoportosuló játszóházak szervezése (gyermeknap, húsvét, farsang, karácsony stb.).

A **táborok** célja elsősorban a hasznos szabadidő eltöltés, élményszerzés, tapasztalatszerzés, készségfejlesztés és nem utolsósorban, a gyermekek napközbeni ellátása a napközis táborok keretében. A táborok azok a preventív programok, amelyeket a legszélesebb körben vesznek igénybe a családok függetlenül attól, hogy kapcsolatban vagy ellátásban vannak-e az intézménnyel vagy sem

Egyre több nevelési-oktatási intézmény is kapcsolódik az **óvodában - iskolai területen nyújtott szociális munka** programhoz.

A tanulók részéről jellemzően önismereti, a kamaszkorból adódó lelki eredetű, kérdésekkel, tanulási, családi problémákkal keresték meg a szociális munkást.

Az óvodákban a szociális munkás végigjárja a csoportokat, megbeszélést folytat az óvónőkkel, olyan időpontban van az intézményben, amikor a szülő is megkeresheti problémájával. Jellemző az információ kérés hivatalos ügyek intézéséhez, adományok utáni érdeklődés.

A **bölcsődére** is kiterjesztette szolgáltatását az intézmény, melynek célja, hogy mérsékelje a gyermek helytelen irányú fejlődését, megelőzze a fenyegető ártalmak kialakulását. A szolgáltatás keretében a családgondozó fix időpontban felkeresi a csoportokat, elbeszélget a gondozókkal az esetlegesen felmerülő problémákról. Beszélgetést kezdeményez a szülővel, szülői értekezleten vesz részt, tájékoztatást, információt, tanácsot ad.

Esetmegbeszéléseket, esetkonferenciát szerveztek egy – egy probléma megoldására, illetve közös családlátogatást folytattak az illetékes jelzőrendszeri taggal.

Játszóházakban 3130-an, klubokban és csoportokban 2470-en vettek részt. A táborokban 470 gyermek hasznos szabadidő eltöltését segítették. A munkatársak által biztosított korrepetálás keretében 94 gyermek vett részt 273 alkalommal.

Avas-dél szociális rehabilitációs program:

A programban az intézmény komplex beruházás és közösségfejlesztést érintő tevékenységek kapcsán érintett. 2014. februárjában kezdődött meg a 150 m²-es közösségi tér kialakítása, amelynek átadására 2014. május 22. napon került sor ünnepélyes keretek között. A Községi Térbe beszerzésre került a projektben meghatározott tárgyi eszközök mindegyike, egy információs pont is kialakításra került, ahol 1 főállású és egy 20 órás munkaerő végzi a koordinációs munkát.

A programban vállalt feladatok megvalósítása érdekében egyeztető megbeszélések folytak a Dialóg Egyesület – és MESZEGYI és más civil szereplők között, illetve a Máltai Szeretetszolgálat is bekapcsolódott a munkába a játzóterének a rendelkezésre bocsátásával.

Az intézmény szerződést kötött a Dialóg Egyesülettel az alábbi feladatokra:

- Közösségfejlesztő – közösségi együttműködések szervezése
- Helyi akciók szervezése – 6 alkalommal
- Kép – hang módszer – összesen 10 alkalommal

Az intézmény által vállalt feladatok a következők:

- a.) *Avasi fórumok szervezése*
- b.) *Prevenív program gyerekeknek*

2014. október 01-jén indult a Nyitott Kapu elnevezésű szabadon látogatható prevenció program, minden héten szerdán, 16.00-20.00 óra között színes programokkal. A klubfoglalkozások által a megjelenő 10-15 gyermek veszélyeztetettségének kialakulása megelőzhető, kiváltható a csellengés, csavargás.

c.) Mediáció

A lakótelepen az elmúlt évtizedben megváltozott a lakosság összetétele. Beköltöztek jellemzően hátrányos helyzetű lakosok, akik korábban nem lakótelepi környezetben éltek, számos konfliktus alakult ki a lakók között. Mindezek a lakótelep státuszának lecsúszásához vezettek, mind a települési környezetet, mind a lakosság társadalmi összetételét tekintve. A fentiekben csak akkor lehet változtatni, hogyha a területen élő lakosság közötti kapcsolat javul, és egymás kölcsönös megismerése révén növekszik a bizalom, illetve általános lesz az elvárt társadalmi normák betartása.

Életvitelből következő problémák kezelése kapcsán mediációra összesen 40 alkalommal, alkalmanként 2 óra időtartamban nyújtottak lehetőséget.

d.) Közösségsszervező mentorok képzése

A képzést felnőttképzésben akkreditált tanfolyamként indították be 15 főnek 60 órában.

e.) Közösségsszervező mentorok moderálása

A 10 alkalmas tevékenység a képzés végén válik relevánssá.

f.) Megújulás - Jelenlét Program

2014 nyarán a Máltai Szeretetszolgálat, a Dialóg Egyesület és a Jezsuita Rend konzorciumával megalakult a Jelenlét program, melynek vezető szervezete a Máltai Szeretetszolgálat és kapcsolódó szervezete az Avasi TSZK.

A program során végzett tevékenységek:

- közösségi beszélgetések kezdeményezése,
- a szívességcsere szolgálat kialakítása, és aktív részvétel a közösségfejlesztő munkában,
- életvezetési tanácsadás, munkaerőpiaci reintegráció segítése és fiatalokkal végzett hasznos szabadidő eltöltés (kortárs segítés),
- szerepvállalás az Avasi Közösségi Kávézó felújításában és megnyitásában,
- az intézmény munkatársa részt vesz a Máltai Játszóter Hitele-S programjának tanácsadásán,
- elindult az életvezetési klub,
- megalakult az Avas playback színtársulat, „Karácsony az Avason” címmel hagyományteremtő közösségi rendezvény megszervezése

A pályázatok és programok eredményei és tapasztalatai:

A programokat a lehetőségekhez és a helyi igényekhez, szükségletekhez igazítják. A prevenció tevékenység fontos része a munkának, próbálják nemcsak az ellátásban lévők bevonni, hanem az érintett korosztályt minél szélesebb körben megszólítani.

A rendszeres, csoportos szociális munka eszközeivel dolgozó tevékenységelemek, valamint az egész családra fókuszáló (szülőket is bevonó) programok jelentősebb hatással bírnak a célcsoportra, mint az egyéni, alkalmoszerű programok.

Börtön Szociális Munka tevékenység

A Borsod Abauj Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben 2010. óta működik a börtön szociális munka szolgáltatás 2 családgondozó közreműködésével. Célja a fogvatartottak reszocializációjának elősegítése és a börtönártalmak enyhítése. Az év nagy részében konfliktuskezelés-életúttervezés tematikus csoportot működtettek. A korábban kialakított és bevált csoporttematikát az aktuálisan jelentkező igényekhez igazítva, frissítve

használják az újabban összeállított csoportoknál, melynek gerincét a konfliktuskezelés, az önismeret, és az életúttervezés teszi ki.

A csoport 6 foglalkozásból álló tematikára épül, hozzávetőlegesen 3 hónap időtartammal.

Az előzetes fogvatartottak nagy létszámára tekintettel 2014-ben 2 egymást követő férfi és 1 női csoportot vezettek, kéthetente hétfő délelőttönként 2-3 óra időtartamban, 6-9 fő részvételével.

Az intézetből szabadulók gyakran keresik fel a szolgálatot azzal a kérdéssel, hogy hogyan tudnák visszaállítani családjukkal a korábbi kapcsolatot, illetve újra munkába állni. Ezekkel az információkkal már a szabadulás előtt el tudják látni őket, illetve a figyelmüket ráirányítani a tudatos jövőtervezés felé. Erre a csoportfoglalkozások alatt is alkalmat biztosítanak, de az elmúlt évben az egyéni tanácsadás beindítása is megtörtént összesen 31 forgalomszámmal.

Az Önkormányzat és egyéb szervek szerepe a bűnmegelőzésben

Miskolc Megyei Jogú Város Közgyűlése 2004. március 4. napján tartott ülésén a II-47/59.197/2004. számú határozatával elfogadta a város Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégiáját és végrehajtásának cselekvési programját, melyet két évente írt elő felülvizsgálni és az elvégzett munkáról beszámolót készíteni.

Az intézmény munkatársai a bűnmegelőzési koncepcióval megismerkedve részt vettek egy ezzel kapcsolatos tájékoztatáson, kerekasztal megbeszélésen.

Az intézmény szakmai munkája során szerteágazó bűnmegelőzési tevékenységéből adódóan szoros kapcsolatban, együttműködésben áll:

- Miskolci Önkormányzati Rendészettel,
- Bűnmegelőzési Centrummal (a Legyetek jók, ha tudtok bűnmegelőzési modellprojekt kapcsán többször vették igénybe különböző összejövetelek és oktatások lebonyolításában),
- a város 8 Polgárőr Egyesületével.

Az Áldozatsegítő Irodával is jó kapcsolatuk van, több esetben is kaptak jelzést, amely alapján a szükséges intézkedéseket és a visszajelzéseket megtették.

Az intézmény tagja a Miskolci Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak, amelynek célja a lakosság egészségének megőrzése, felvilágosító munkával az egészségkárosító magatartás visszaszorítása.

A település bűnmegelőzéssel kapcsolatos jövőre vonatkozó céljai, elképzelései

Az intézmény szeretné a már meglévő és kialakult szakmai színvonalon tovább folytatni programjait. A csoportos és közösségi prevenciót szolgáló programokat igyekeznek a megjelenő problémák megoldására orientálni, és a fellelhető szükségleteket kielégíteni.

Egyre nagyobb számban érezhető, hogy a területen megjelenő szociális és gyermekvédelmi problémák már nem kezelhetők egyéni szinten, közösségi jellegűek, amelyben a jelzőrendszeren kívül több civil szervezet bevonására is szükség lehet, hogy a hiánypótló szolgáltatásaik is megjelenjenek és ezáltal komplex segítségnyújtás valósulhasson meg. Ennek keretében az intézmény az utóbbi években komoly erőbefektetéssel dolgozik a civil hálózattal való kapcsolattartás erősítésében.

Civil-börzét szerveztek a szociális munka hete rendezvénysorozat keretében, amelyen közel 50 olyan civil szervezet vett részt, akik szolgáltatásaikkal kiegészíthetik az intézmény által nyújtott szolgáltatásokat. Rendszeres kapcsolattartás, személyes látogatás, információ csere, műhelymegbeszélések teszik még élőbbé ezeket a kapcsolati lehetőségeket.

Szakmailag indokolt a „Legyetek jók, ha tudtok” komplex bűnmegelőzési modellprojekt folytatása, további erősítése, szélesebb körben való elérhetőségének biztosítása, mert nagy igény mutatkozik erre. Ugyanígy jelentős igény van a nyári szabadidő hasznos eltöltését segítő programokra, ezt támasztja alá a táborok szervezése, amelyek maximális kihasználtság mellett működtek. A családok többségének nincs lehetősége nagy anyagi ráfordítással támogatni gyermekeik eme irányú szükségleteinek kielégítését, pedig szocializációjuk szempontjából óriási súllyal bír a közösségi élmény megszerzése, megtapasztalása. Nagyobb pályázati forrás lehetősége esetén tovább segítenék az ez irányú törekvéseket, hogy minél több gyermek jusson hozzá a számára hasznos programokhoz.

A Miskolci Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának 2014. évre vonatkozó ifjúságvédelmi jelentése

A társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája első prioritásaként határozta meg azon intézkedések szükségességét, amelyek a gyermek- és fiatalkori bűnözés, valamint a sérelmükre elkövetett cselekmények visszaszorítását célozzák meg.

A fiatalkori bűnözés okait vizsgálva megállapítható, hogy vannak objektív okok, amelyek a társadalmi, illetve a családi környezetben gyökereznek, és vannak szubjektív okok, amelyek az elkövető személyiségében rejlenek. A leggyakrabban előforduló objektív okok közé tartoznak a családi problémák – alkoholista családi környezet, durva szülői bánásmód, helytelen nevelés – és a rossz baráti környezet, a kortárs csoportok és - nem megkerülhetően - a MÉDIA és az Internet negatív hatása.

A változás jelei a fiatalkorú bűnözés intenzitásában is megmutatkoztak, s ez részben annak is a következménye, hogy eltűntek azok az összetartó erőt képviselő szervezetek, amelyek nevelési célokat is szolgáltak. Megjelentek kisebb – főleg egyházi – ifjúsági szervezetek, de ezek nem képesek az ifjúság teljes körét átfogni. A másik tényező a munkanélküliség, s ezzel együtt a létbizonytalanság.

A fiatalkori bűnözés szubjektív okai között természetesen vezető helyen áll a társadalmi normák elvetése, az anyagi haszonszerzés, a szexualitás, a bosszú, illetve az egyénben rejlő bűnözői hajlam, az agresszivitás, a média és az internet hatása, amit sok esetben a bűnöző életmódot folytató család, vagy baráti kör is erősít.

A nemenkénti megoszlás vizsgálatakor megállapítható, hogy az a felnőttekéhez hasonlóan a bűnelkövetők nagyobb százaléka fiú.

A Miskolci Rendőrkapitányság illetékességi területén összesen 8167 bűncselekmény került regisztrálásra a rendőri eljárásban. 2014 évben 71 gyermekkorú személy követett el bűncselekményt. A gyermekkorú elkövetők leggyakrabban vagyoni elleni bűncselekmények elkövetésében vesznek részt, ezen belül is a kisebb súlyú, kis kárértékű alkalmi lopásokban való részvétel a jellemző. Továbbra is emelkedik a szándékos testi sértések, rablások, és a garázda jellegű bűnelkövetésekben szereplő gyerekek száma.

A fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények vonatkozásában rendelkezésre álló adatok alapján a fiatalkorú bűnelkövetők száma az illetékességi területen 318 fő volt, melyek közül 266 férfi és 52 nő. A fiatalkorú bűnelkövetők aránya az összes elkövetőhöz viszonyítva 11,5 %, ami az elmúlt évekhez képest kissé csökkent.

A rendőri tevékenység szerves része a bűnözés növekedésével szembeni globális reagálásnak, mely nem korlátozódhat csupán a bűnelkövetőkkel szembeni intézkedésre. A Kapitanyság az elmúlt években is a bűncselekmények megelőzésének, az azt elősegítő körülmények széleskörű feltárásának, valamint a lehetőségeket kihasználva a lakosság felé történő közvetítésnek tulajdonította az egyik legnagyobb szerepet, melynek szerves része az ifjúságvédelmi tevékenység is.

A bűnüldözési és bűnmegelőzési munkához szervesen és elengedhetetlenül hozzátartozik a társszervekkel történő kapcsolattartás, mert a kiskorú veszélyeztetettsége és a fiatalkorú bűnözés elleni küzdelem ott eredményesebb, ahol a gyermek- és ifjúságvédelemben érintett szervek között minden területen hatékony együttműködés alakult ki.

Ezen kapcsolattartásokat minden évben igyekeztek kiterjeszteni és javítani. Ide tartozik a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Járási Gyámhivatala, a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve (ÁNTSZ), a Kábítószer Egyeztető Fórum (KEF), a Drogambulancia Alapítvány, a KLIK Miskolci Tankerülete, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Intézet, a Művelődési Házak, valamint az Miskolci Önkormányzati Rendészet, Polgárőrség és a különböző vagyónvédelmi cégek.

A rendőrség prevenció eszközzeit áttekintve, elsősorban továbbra is a közterületi jelenlétnek van a leghatékonyabb bűnmegelőzési hatása, ezért az egyenruhás állomány a nap 24 órájában átfogó jelenlétre törekszik, kiemelten kezelve a bűnügyileg veszélyeztetett területek visszatérő ellenőrzését.

A Kapitanyság Életvédelmi és Államigazgatási Alosztályán egy fő teljes munkaidőben foglalkozik a bűnmegelőzési, áldozatvédelmi feladatok ellátásával. Munkája fontos részét képezi a városban és annak vonzásokörzetében található általános- és középiskolákban, kollégiumokban a bűnmegelőzési órák megtartása, valamint a D.A.D.A. Biztonságra Nevelő Iskolai Program általános iskolás diákok részére történő oktatása.

A család, gyermek- és ifjúságvédelem területén munkatársuk Miskolc város és a vonzásokörzetébe tartozó általános és középiskolákban, valamint a kollégiumokban előzetes felkérés alapján, előre elkészített terv szerint rendszeresen tart osztályfőnöki órák keretén belül oktatást a kábítószerrel, új pszichoaktív anyagokkal, és más bűncselekményekkel kapcsolatosan, továbbá az áldozattá, illetve bűnelkövetővé válás lehetséges eseteiről. Az előadások alkalmával bűnmegelőzési témájú kisfilmek kerültek levetítésre, amelyet a diákok az előadóval együtt elemeznek, továbbá egyéni jellegű konkrét kérdésekben is tanácsot, felvilágosítást ad.

2014-ben összesen 104 bűnmegelőzési óra megtartására került sor. A Rendőr-főkapitanyság bűnmegelőzési szakvonala néhány iskolában átvette tőlük ezt a munkát.

Az általános iskolások bűnmegelőző jellegű oktatása, felvilágosítása a D.A.D.A. programon keresztül valósult meg. Az előző tanévben három általános iskolában, összesen 5 felső tagozatos osztályban került sor ilyen oktatásra. 2014-ben összesen 30 D.A.D.A. óra megtartására került sor.

A kapitányság a korábbi tanévben indította el és tovább folytatja az ELLEN-SZER program oktatását a Berzeviczy Gergely Szakközépiskolában. A 2013/2014-es tanévben összesen 9 ELLEN-SZER óra megtartására került sor.

Két gyógypedagógiai oktató és nevelőintézetben, az Éltés Mátyás Óvoda Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézetben és a Tüskevár Óvoda és Általános Iskolában tartottak bűnmegelőzési előadást. A gyermekek értelmi szintjét figyelembe véve vázolták az áldozattá válás elkerülésének lehetőségét.

A kapitányság bűnmegelőzési előadója 2014 évben több alkalommal kapott felkérést óvodai csoportokban történő bűnmegelőzési foglalkozások megtartására. Az óvodások életkorát figyelembe véve játékos foglalkozás formájában óvatosságra, az idegenekkel szembeni viselkedésre tanította a gyerekeket.

Az iskolai intézményekben a fentiekben túlmenően alkalmanként történt esetmegbeszéléseken, a szülők részére felvilágosítást, tájékoztatást adtak a gyermek viselkedésének lehetséges következményeiről.

Lehetőségeikhez mérten, az oktatási intézmény kérésére, az általános és középiskolai szülői értekezleteken részt vettek, és tájékoztató előadást tartottak a szülőknek, a gyermek és fiatalok körében leggyakrabban előforduló problémákról, iskolai erőszakról, iskolai hiányzásról, az internetezés veszélyeiről, a kábítószer bűnözéssel kapcsolatos kockázatokról, annak igazságszolgáltatást érintő következményeiről.

A Miskolci Egyesített Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény területileg illetékes Szolgáltatási Központjaival folyamatosan tartják a kapcsolatot és az általuk megtartott szakmai konferenciákon részt vesznek.

A Miskolci Rendőrkapitányság bűnmegelőzési tevékenységével kapcsolatban mindenképp elmondható, hogy a társszervekkel folyamatos, kiemelkedően jó az együttműködés. A bűnmegelőzési előadásokról történő visszajelzések pozitívak, mindez megmutatkozik a növekvő igényekből, azonban a jelenleg rendelkezésre álló személyi erőforrással ez irányú tevékenységüket fokozni csak más bűnmegelőzési tevékenység kárára tudják.

A bűnmegelőzési tevékenység eredményessége a civil szervezetekkel együtt közös érdek. A megfelelő információáramlás és a kommunikáció, az empátias baráti viszony nagyon fontos része ennek a tevékenységnek, így mind a konferenciákon, mind pedig a napi munkakapcsolatban célirányosan beszélni kell egymással, fel kell tárni az összes problémát, hogy azok ismeretében megtalálhassák a kezelésére leghatékosabb megoldást.

Miskolc város közterületein, forgalmasabb utcáin, parkjaiban, különösen a nagyobb bevásárló és szórakoztató központokban jelentősen megnőtt azon fiatalok száma, akik magatartásukkal testi, lelki, érzelmi és erkölcsi fejlődésüket veszélyeztetik. Városunkban több olyan szórakozóhely működik, melynek közbiztonsági szempontból történő ellenőrzése kívánatos, leginkább a fiatalok szempontjából.

A Kapitányság több éve bevezette az „Ifjúságvédelmi Őrjárat” akciósorozatot, melyet az iskolakerülés, egészségkárosító szerek fogyasztása, koldulás, kéregetés és a bűncselekmények elkövetésének megelőzése, megakadályozása, valamint az intézetből szökött fiatalok kiszűrése, elszámoltatása céljából indított el.

Az „Ifjúságvédelmi Őrjárat”-hoz csatlakoztak a családvédelem szociális munkatársai, valamint a Miskolci Önkormányzati Rendészet, akikkel havonta, egyhetes intervallumban, különböző napszakokban folytatják az ellenőrzést. Az őrjárat tagjai igazoltatják a fiatalokat, az adataikat felírják, majd értesítést küldenek a szülőknek, valamint az illetékes gyermekjóléti szolgálatnak. Az eddigi tapasztalatok szerint eredményes az őrjárat tevékenysége, lényegesen visszaesett az iskolakerülők létszáma. A délutáni portyák során a vendéglátó egységekben tartózkodó, alkoholt fogyasztó fiatalok száma is kevesebbnek tűnik. Az Avas lakótelepen is folyamatosan működik az őrjárat, akikhez a polgárőrök is csatlakoztak. Az Avas lakótelepen folytatott ifjúságvédelmi őrjárat tapasztalatai is kedvezőek, az iskolaigazgatók, tanárok jelzése szerint visszaesett az igazolatlanul hiányzó, csavargó diákok száma.

A fiatalkori bűnözés struktúrájának alakulása az elmúlt időszak függvényében tervezhetővé tesz egyfajta megelőzési tevékenységet, vagyis előrevetíti azon területeket, ahol még inkább proaktív módon szükséges javítani a helyzetet. Oda kell menni, igény szerint és célirányosan meg kell találni azokat a közösségeket, ahol problémák vannak. Statisztikákra, beszámolókra támaszkodva be lehet határolni azon társadalmi közösségeket, amelyekre kiemelt figyelmet kell szentelni, természetesen a közterületek rendjét befolyásolni képes állami, önkormányzati és civil szervezetekkel továbbra is együttműködve.

2013. január 01-jén hatályba lépett, az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépését biztosító 2012. évi CXX. törvény, illetve a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. évi törvény módosítása, mely lehetővé tette az iskolakerülő kiskorúak elleni hathatósabb rendőri fellépést.

A Miskolci Rendőrkapitányságon 2014. évben 1158 db körözési eljárás lefolytatására került sor eltűnt személyek vonatkozásában. Az eltűnések jelentős részét, 89 %-át (1039 eset) a kiskorúak eltűnése miatt indított eljárás teszi ki. Ezen belül a különböző gyermekvédelmi intézetből szökött, illetve oda beutalt gyermek-és fiatalok eltűnései során 934 esetben indult eljárás, amely az összes eltűnés 81,6 %-a. Ez a tavalyi évben 934 esetet jelent, ami 21%-kal magasabb az előző évi 769 esethez képest. Ezen eljárások közül még 23 jelenleg is folyamatban van. A gyermekvédelmi intézetből eltűntek számának tekintetében romló tendencia mutatkozik, de erre rendvédelmi eszközökkel ráhatásuk nincs, annak ellenére, hogy 2014. évben 1058 előállításra került sor eltűnésekkel kapcsolatos körözési eljárások során. Ez a szám is mutatja azt a hatalmas munkát, mely a különböző gyermekvédelmi intézetekből engedély nélkül eltávozott kiskorúak feltalálása és visszaszállítása miatt ró a rendvédelmi szerv dolgozóira.

Az eltűnt, megszökött intézeti neveltek tényleges száma azonban ennél jóval kevesebb, csak az esetek mintegy negyede, hiszen többségük az év folyamán többször is megszökik. Nem ritka, hogy valaki egy év alatt 10-15 alkalommal távozik engedély nélkül az intézetből, kb. 20 személy szinte folyamatosan szökésben van. Ezek kivétel nélkül fiatalok, a lányok több esetben tiltott kéjelgést folytatnak, míg a fiúk különböző lopások, rablások elkövetőiként is megjelennek.

A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében a fiatal korosztály egészséges testi, lelki, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez nélkülözhetetlen, hogy a felnőttek, a társadalom felnőtt tagjai nagy odafigyeléssel és nyitottsággal, őszinte érdeklődéssel, hozzáértéssel és szeretettel forduljanak a fiatalok felé, ki-ki a maga szerepének megfelelően: szülőként, pedagógusként, gyermekvédelmi szakemberként, jogalkotóként és jogalkalmazóként egyaránt.

7. Civil szervezetekkel történő együttműködés

Az önkormányzatok és a civil szervezetek célja gyakran azonos, ami indokoltá teszi az együttműködést. A közös célok, a civil szervezetek szerepvállalása az önkormányzati feladatok ellátásában tudatosan kiépített kapcsolatrendszert és a szolgáltatások megtervezését teszi szükségessé.

A családokat és a gyermekeket segítő civil szervezetekkel a város gyermekjóléti alapellátása szorosan együttműködik, felismerve a civil szervezetek által nyújtott segítség előnyeit, hogy minden kialakult élethelyzethez rugalmasabban tudjanak alkalmazkodni.

A MESZEGYI civil szervezetekkel történő együttműködése:

Az intézmény széleskörű szolgáltatási profilja és az irányadó jogszabályi előírások is megkívánják, hogy a gyermekeket (és családjaikat) érintő veszélyeztető tényezők kialakulásának megakadályozásában, elhárításában különböző személyekkel, intézményekkel és szervezetekkel is együttműködjenek, ezért folyamatosan erősítik az együttműködési pontok kialakítását.

Fontos felismerés az, hogy csak összefogás, együttes gondolkodás és közös cselekvés révén érhetők el eredmények.

A teljesség igénye nélkül példák az együttműködő civil partnerekre:

- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület,
- Magyar Ökumenikus Segélyszervezet,
- Baptista Szeretetszolgálat,
- Magyar Vöröskereszt Borsod Abaúj Zemplén Megyei Szervezete,
- Napfényt az Életnek Alapítvány,
- Lorántffy Zsuzsanna Református Kismamaház,
- Esélyek Háza,
- Agape Gyülekezet,
- Vissza az Életbe Alapítvány,
- Önmegvalósítás Egyesület,
- Miskolci Családokért és Segítőkért Alapítvány,
- Terra Altrix Alapítvány,
- ADRA Alapítvány,
- Mozgássérültek és Barátaik Miskolc Városi Egyesülete,
- HÍD Egyesület,
- Támpont Egyesület,
- Borsod Abaúj Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara.

8. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Magyarország – így helyi közösségünk – gazdasági, társadalmi fejlődése alapvetően azon múlik, hogy a most felnövekvő generáció, felnőttként mennyire lesz jól képzett, egészséges, kiegyensúlyozott, a mai gyermekek mennyire érzik magukat biztonságban, milyen erős lesz önbecsülésük, mennyire tudnak hasznos, alkotó tagjai lenni a társadalomnak.

Az elmúlt évtizedekben a gyermekszegénység léte és fennmaradása a közvélemény figyelmének fókuszába került. Magyarországon a legnagyobb szegénységi kockázatú csoportba a gyermekek, gyermekes családok tartoznak. Közülük is a legnagyobb szegénységi kockázata a sokgyermekes és a gyermekeiket egyedül nevelő háztartásokban élőknek.

A magyar társadalomban a család – mint társadalmi intézmény – tradicionálisan fontos helyet foglal el. Az elmúlt évtizedek demográfiai – szociológiai kutatásai azt igazolták, hogy az emberek számára a család fontosabb, mint az élet egyéb területei (munkahely, szabadidő, egyéb társas kapcsolatok). A család pozitív megítélése azonban napjainkban változóban van. A család, mint társadalmi intézmény számos válsággal küzd. A tradicionális családi értékek gyengülése, a családon belüli kapcsolatok lazulása, az érzelmi és szocializációs funkciók átalakulása mutatkozik meg a mai fiatal generáció értékviselésében.

A demográfiai trendek világosan jelzik, hogy maximalizálni kell a jövőbeli humán erőforrásokat, a szegénység, a kirekesztődés problémáját hatékonyan és összehangoltan kell kezelni. A társadalmi felzárkózás kulcskérdése: a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek mobilitási esélyeinek javítása.

Az Önkormányzat számára 2014. évben a szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer működtetésénél új helyzetek, kérdések és szükségletek merültek fel, amelyek összetettek, így átfogó kezelést, szakmai hozzáértést igényeltek. Az ellátások, juttatások célzottan a családi kötelék erősítését, a családban élés segítségét szolgálták.

Továbbá prioritást kapott a széleskörű preventív szemlélet a problémák időben történő felismeréséhez, megoldásához.

A Polgármesteri Hivatalban a szociális és gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos feladatokat továbbra is a Humán Főosztályon belül az Egészségügyi és Szociális Osztály látja el. Így közelebb kerül egymáshoz a gyermek- és felnőtt védelem, megteremtve annak lehetőségét, hogy az arra rászoruló egyének, családok problémáit komplexen, racionálisabban lehessen kezelni, gyorsabb legyen a reakció a felmerülő gondok mielőbbi megoldására.

A gyermekjóléti alapellátások körében tervezett fejlesztési irányok:

- A gyermekjóléti szolgálat feladatellátásának hatékonyabbá tétele érdekében továbbra is indokolt az infrastruktúra fejlesztése, a tárgyi feltételek javítása, hogy a túlterhelt munkatársak megfelelő körülmények között végezhesék felelősségteljes munkájukat.
- A Gyermek Átmeneti Otthona és a Családok Átmeneti Otthona az állami fenntartásba került gyermekvédelmi szakellátásokkal jelenleg is azonos ingatlanban működik. Az épület elavult, működtetési költségei magasak. A gyermekvédelmi szakellátásban élő gondozottak nem mutatnak jó mintát az otthonokban élő kiskorúaknak, ezért sürgető a két alapellátást nyújtó otthon külső telephelyre történő kiköltöztetése. A tervezett beruházások megvalósulása esetén a működési költségek csökkenthetőek, továbbá a szolgáltatási környezet jelentősen javulhatna, amely az ellátások színvonalát önmagában is emelhetné.
- Ahhoz, hogy a területen jelentkező problémák kezelhetővé váljanak, a gyermekvédelmi preventív munka további erősítése elengedhetetlen. A „Legyetekjók ha tudtok” komplex bűnmegelőzési modellprojekt sikerei alapján remény van arra, hogy a korosztályi problémák egy része kezelhető, mintaként szolgálhat hazai és nemzetközi téren. Ennek az eredményes munkának a jövőbeni fejlesztése, támogatása továbbra is fontos feladat.

- Szükséges a jelzőrendszer résztvevőinek egységesen alkalmazni a jelzések tartalmi és formai követelményeit, különös tekintettel a jelzőlapok kitöltésénél.
- A jelzőrendszer működtetése a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve a kialakult veszélyhelyzet elhárítása érdekében fontos feladat. Cél a jelzőrendszer tagjai közötti kommunikáció, munka szorosabbá és közvetlenebbé tétele, annak ellenére, hogy a jogszabályi változások nem minden területen segítik elő a hatékony működést. A visszatérő és új problémák megjelenése, valamint azok súlyosbodása miatt rendszeressé váló közös szakmai tevékenység megalapozta a közös munkát és egyúttal utat mutatott a további együttműködéshez is. Fontos megjegyezni, hogy a rendszer akkor válik igazán jól működővé, ha a társadalom az egyének szintjén is részt vesz a jelzőrendszer munkájában. A jelzőrendszer tagjai közötti jó együttműködést mutatja, hogy – nem csak a jogszabályi kötelezettségnek eleget téve - évente megrendezésre kerül a gyermekvédelmi szakmai tanácskozás. Lényeges, hogy a jelzőrendszer tagjai értesítési kötelezettségüknek minden esetben és maradéktalanul eleget tegyenek, felismerve az információk időben történő átadását, annak fontosságát. Miskolc városban egy széles körű észlelő-jelző rendszer működik, eredményekkel, hiányosságokkal, több pozitív, mint negatív tapasztalattal.

A megfelelő szakmai színvonal biztosításához a rendszer áttekinthetősége, a résztvevők komplex látásmódja szükséges, amelyet a hatékony kommunikáció és az információáramlás segítenek. Cél a kapcsolatok továbbfejlesztése az egységes szemléletű, kultúrájú rendszer lehetőségeinek kihasználása, az együttműködés tovább erősítése, az egymásra épülő, hosszútávon fennmaradó fejlesztésekkel.

A jövőben továbbra is a gyermek áll a középpontban, aki számára biztosítani kell az érdekeit leginkább szolgáló szolgáltatásokhoz való hozzáférést közvetlenül vagy közvetve a családon keresztül.

Záradék:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2014. évi beszámolóját Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése..... /2015. számú határozatával 2015. május 21. napján fogadta el.

Miskolc, 2015. május 23.

Dr. Kriza Ákos
polgármester